ವಿ. ಟಿ. ಕಾಳೆ

V.T. Kale

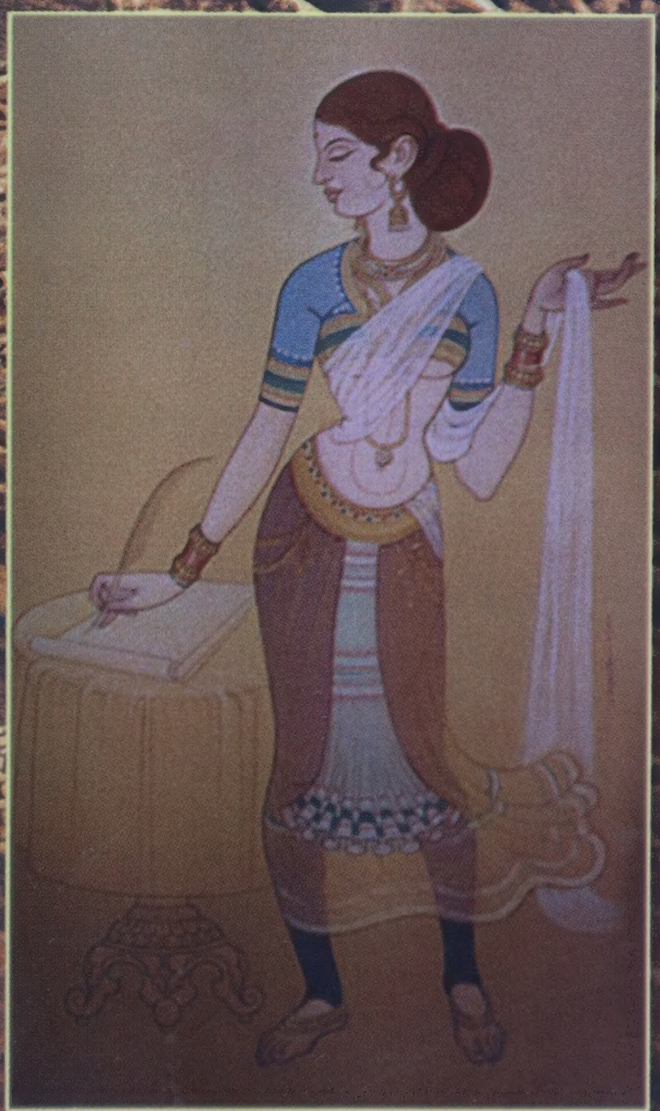

ಡಾ. ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಟೀಲ

Dr. S.C. Patil

ವ್ಹಿ.ಟಿ. ಕಾಳೆ

V.T. Kale

ಪೀಟರ್ ಲೂಯಿಸ್
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ|| ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಟೀಲ
ಲೇಖಕರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೨

V.T. KALE - A Monograph by Dr. S.C. Patil, Reader and Head of the Department of Painting and Sculpture, Kannada University, Hampi, P.G. Dept., Banashankari, Badami - 587201 and Published by Shri B.T. Munirajaiah, Registrar, Karnataka Lalithakala Academy, Kannada Bhavana, J.C. Road, Bangalore - 560 002. Tel. : 080-22480297

© : Author
First Edition : 2004

Translated by **Sri B.T. Soma Prabhu**

Pages : **48 + 8**

Price : **Rs. 40-00**

ಪೀಟರ್ ಲೂಯಿಸ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು / ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ॥ ಅ.ಲ. ನರಸಿಂಹನ್
ಮಾಲಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಟಿ. ಮುನಿರಾಜಯ್ಯ
ಪ್ರಕಾಶಕರು / ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ
ಶ್ರೀ ದಿಲೀಪ ಕುಮಾರ ಕಾಳೆ
ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ದೇಸಾಯಿ
ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್. ಕಡೇಮನಿ
ಡಾ. ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಪಾಟೀಲ್
ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ ಹಾಲಭಾವಿ

ಶ್ರೀ ಪ.ಸ. ಕುಮಾರ್
ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಸಮನ್ವಯಕಾರರು

ಮುಖಚಿತ್ರ : **ವಿ.ಟಿ. ಕಾಳೆ ಅವರ ಕಲಾಕೃತಿ "ದಿವಾ"**
ಮುಖಚಿತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ : **ಶ್ರೀ ಸುಧಾಕರ ದರ್ಬೆ**

ಮುದ್ರಕರು
ಇಳಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ನಂ. ೩೬, ೪೦ ಅಡಿ ರಸ್ತೆ,
ರಾಘವನಗರ, ನ್ಯೂ ಟಿಂಬರ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಲೇಔಟ್
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೨೬
✆ : ೨೬೭೫೭೧೫೯ / ೩೦೬೧೫೭೭೩

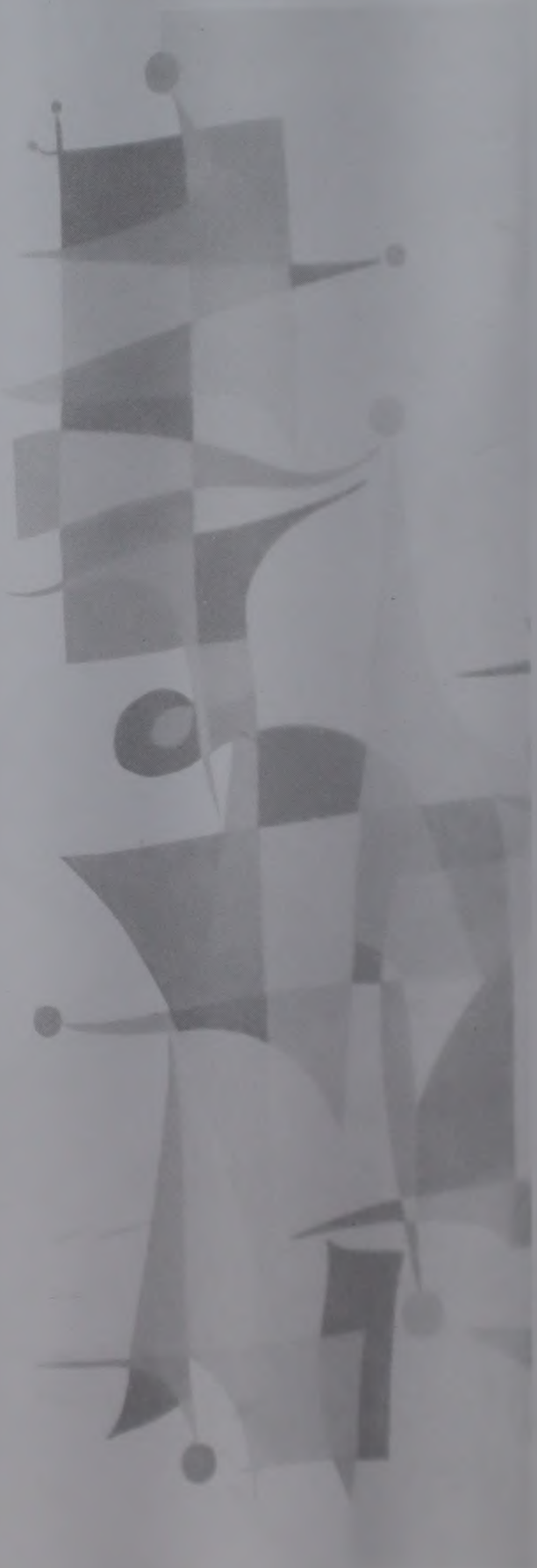

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು

ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ತಂಡ ರೂಪಿಸಿ, ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವುದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ನಾವು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಯುವಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸಿಂಹಪಾಲು ನೀಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೊಸತನವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

'ಯಂಗ್ ಸ್ಟ್ರೋಕ್ಸ್', 'ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ನಾವು', 'ಮನೆಗೊಂದು ಕಲಾಕೃತಿ', 'ಜನಪದ ಶ್ರುತಿ-ಆಧುನಿಕ ಕೃತಿ', ಯುವಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಮುಂತಾದ ನವೀನ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂ ವಿಭಾಗದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಮಪಾಲು ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಂತಸ ತಂದಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯುವಶಕ್ತಿಯ ಪಾಲಾದರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಶಿಬಿರ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದೆಯರ ಶಿಬಿರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ ಶಿಬಿರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ದಂಡಾವತಿಮಠ ಹಾಗೂ ಡಾ॥ ಎಂ.ವಿ. ಮಿಣಜಿಗಿಯವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಾವು ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ, ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಮಾರಂಭ, ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಕಲಾಶಿಬಿರ, ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಮೂಹ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಐಫಾಕ್ಸ್ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಸಹಯೋಗ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ.

ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ನೀಡುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಚೇತನಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಕಲಾಶಿಬಿರ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ, ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಲಾಗ್ರಾಮ, ವಿಭಿನ್ನ ಶೈಲಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರದ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅತೃಪ್ತಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣಾ ಯೋಜನೆಯೂ ಒಂದು. ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ **'ಕಲಾವಾರ್ತೆ'** ಎಂಬ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಮುದ್ರಣ ಹಾಗೂ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾತ್ಮಕತೆಗೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು, ಕಲಾವಾರ್ತೆಯನ್ನು ವಾರ್ತಾ ಸಂಚಿಕೆಯಾಗಿಸದೆ ಸಂಗ್ರಹಯೋಗ್ಯ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. **ಕಲಾವಿದರ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ** ಒಂಬತ್ತು ಜನ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರಾದ ಕೆ. ಕೇಶವಯ್ಯ, ಎಸ್. ಕಾಳಪ್ಪ, ಎಚ್.ಎಸ್. ಇನಾಮತಿ, ರಘೋತ್ತಮ ಪುಟ್ಟಿ, ವ್ಹಿ.ಟಿ. ಕಾಳೆ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಕಾರಂತ, ಎಂ.ಆರ್. ಬಾಳೀಕಾಯಿ, ವ್ಹಿ.ಜಿ. ಅಂದಾನಿ ಹಾಗೂ ಸಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅವರುಗಳ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಕಲಾವಿದರು ಇಂದು ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ತರ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಆಯಾ ಲೇಖಕರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಹಸವೆಂಬಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ, ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಡಾ॥ ಅ.ಲ. ನರಸಿಂಹನ್ ಅವರಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪರವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಸ್ಥೂಲನೋಟವನ್ನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ **ಕರ್ನಾಟಕ ಚಿತ್ರಕಲಾ ದರ್ಶನ** ಎಂಬ ಬೃಹತ್ ಸಂಪುಟವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. **ಜನಪ್ರಿಯ ಕಲಾಮಾಲೆಯ** ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ದೇಶಿ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಹತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಜ್ಞ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಬರೆಯಿಸಿ ಇದೀಗ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಂಶೋಧಕ ಡಾ॥ ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಟೀಲರು. ಅವರಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆಗಳು. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮನವಿಯಂತೆ ಭಾವಚಿತ್ರ ಪರಂಪರೆಯ **'ಮುಖಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿ'** ಎಂಬ ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಗ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಮರ್ಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂರವರಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆಗಳು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಹಿರಿಯ-ಕಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಚಿತ್ರಸಂಪುಟವೊಂದು ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಪ.ಸ. ಕುಮಾರ್ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ರಘೋತ್ತಮ ಪುಟ್ಟಿ, ರಾಮನರಸಯ್ಯ, ವಿಷ್ಣುದಾಸ್ ರಾಮದಾಸ್, ಆರ್.ಎಂ. ಹಡಪದ್, ಎಂ.ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ಎಸ್.ಜಿ. ವಾಸುದೇವ್, ಸಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಇವರುಗಳ ಸಾಧನೆ ಕುರಿತಂತೆ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ದೇಸಾಯಿ ಹಾಗೂ ಪ.ಸ. ಕುಮಾರ್ ಇವರುಗಳು ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರಗಳ ಸಿ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಕೇಂದ್ರ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ, ರೀಜನಲ್ ಸೆಂಟರ್, ಚೆನ್ನೈ, ಐಫಾಕ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು.

ನನ್ನೊಡನೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಸದಸ್ಯ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಇಡೀ ತಂಡದ ಪರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಮನ್ವಯಕಾರರಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಗುಮಾಡಿದ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಪ.ಸ. ಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳೂ ವಿವಿಧ ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪತಳೆದಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ, ಮುಖಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಲಾಕೃತಿಯೆಂಬಂತೆಯೇ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಸುಧಾಕರ ದರ್ಬೆ ಅವರಿಗೆ, ಅಕಾಡೆಮಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಟಿ. ಮುನಿರಾಜಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದ ರಾಜು, ವೆಂಕಟೇಶ್, ಗಂಗಾಧರ, ಮುತ್ತು, ಬಾಲು, ಲೋಕೇಶ ಮತ್ತು ಅರವಿಂದ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ ಮಹನೀಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ನಮ್ಮ ಈ ಕಿರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕಲಾವಿದರು, ಸಹೃದಯ ಕಲಾಸಕ್ತರು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

- ಪೀಟರ್ ಲೂಯಿಸ್

ಲೇಖಕರ ಮಾತು

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ದೃಶ್ಯಕಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೆಳೆಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಮಹತ್ವದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣಾ ಯೋಜನೆ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಮೂಲಕ ದೃಶ್ಯ ಮೂಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಕ್ಷರ ಮೂಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿ ದಾಖಲೀಕರಣ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಲೆ, ಕಲಾವಿದರ ಕುರಿತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರ ಮಾಲೆಗಾಗಿ ಕಲಾವಿದ ವಿ.ಟಿ. ಕಾಳೆ ಅವರ ಕುರಿತು ನನಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯಲು ಅಕಾಡೆಮಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಪೀಟರ್ ಎ. ಲೂಯಿಸ್‌ರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಯಾವಾಗಲೋ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ನಿಂತು ಹೋಗಿದ್ದ (ಕಲಾವಿದ ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರ) ಈ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಿಚ್ಛೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಈಗ ಬೆಳಕು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಳೆಯವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇನ್ನೇನು ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಮತ್ತೆ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಈಗ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಬರಹಗಾರನಾದ ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎರಡು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಗಮನಾರ್ಹ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾಳೆಯವರ ಕುರಿತು ಪುಸ್ತಕ ಬರದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕಾಳೆಯವರಿಗಾದ ಹಾನಿ ಅಲ್ಲ, ಕಲಾಲೋಕಕ್ಕೆ ಆದ ಹಾನಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆ ಬಂದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲು ಅಕಾಡೆಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕಾಳೆಯವರು ಒಪ್ಪಿದುದು ಒಂದು ಕಾರಣ. ಇನ್ನು ನಾನು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕವೊಂದು ನಾನೇ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದರೂ ಬರದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಮೇಲಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕಾಳೆಯವರ ಪುಸ್ತಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ತೀರಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ತರುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಕಾರಣಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ ಅಂತೂ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ.

ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಸ್ವಾಗತವಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಡಾ. ಎಚ್.ಜೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪಗೌಡ ಅವರೂ, ಸದ್ಯದ ಕುಲಪತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರೂ ನನ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ತುಂಬ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿ ಉಪಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು. ಕಲಾವಿದರ ಮಾಲೆಯ ಸಂಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣರಾದ ಗೆಳೆಯ ಡಾ. ಅ.ಲ.ನ. ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕಾಳೆಯವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗದವರು ನಾನು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಡೂರಿಗೆ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡು ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸದೇ ಇರಲಾರೆ. ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅ.ಲ.ನ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಇನ್ನೋರ್ವ ಕಿರಿಯ ಮಿತ್ರ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಮುಖಪುಟವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಸುಧಾಕರ ದರ್ಬೆ ಅವರಿಗೆ, ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯಕಾರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಪ.ಸ. ಕುಮಾರ, ಅಕಾಡೆಮಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಟಿ. ಮುನಿರಾಜಯ್ಯ ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕೆ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಶ್ರೀ ಆನಂದ ಪೂಜಾರ, ಡಾ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿ ಹಿರೇಮಠ, ಡಾ. ಯಾದಪ್ಪ ಪರದೇಶಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಶಿವಾನಂದ ಬಂಟನೂರ ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಶುಭ ಬಯಕೆಗಳು.

- ಡಾ. ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಟೀಲ

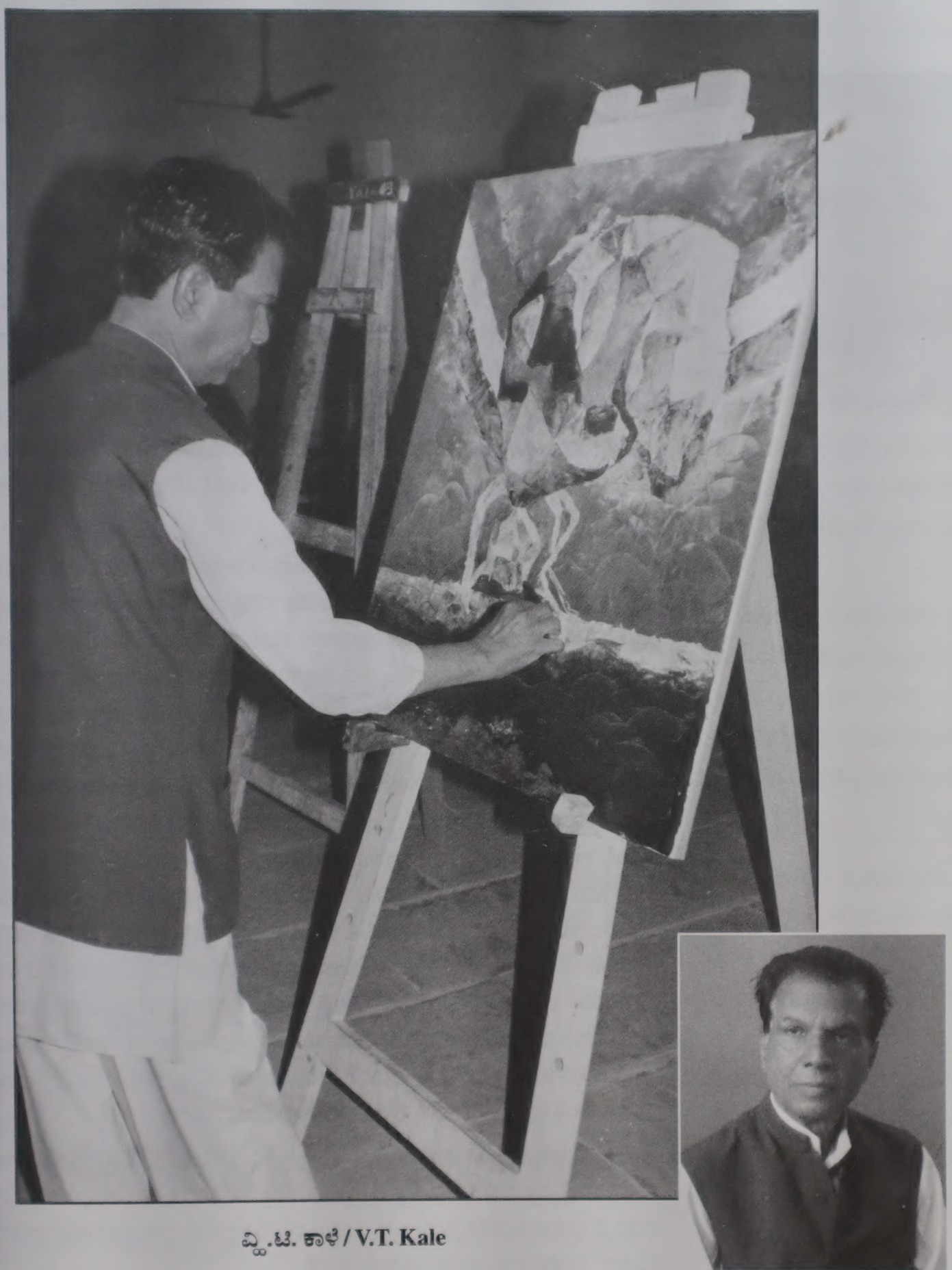

ವಿ.ಟಿ. ಕಾಳೆ / V.T. Kale

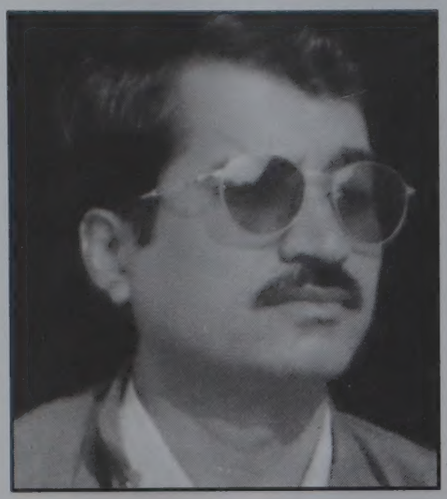

ಡಾ॥ ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಟೀಲ

ಗುಲಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ, ಜೇವರ್ಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾನಶಿವನಗಿಯಲ್ಲಿ 1955ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಡಾ॥ ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಟೀಲರು ಎಂ.ಎ., ಎಂ.ಎಡ್.,ಗಳಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಹಾಗೂ ಶಾಸನಶಾಸ್ತ್ರ ಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಹಾಗೂ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಕುರಿತು (ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ) ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಎರಡು ಪಿಎಚ್.ಡಿ., ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಆರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಹತ್ತಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಲೆ ಹಾಗು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರು ಕೆಲವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರಾದರೂ ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪ ನಿಕಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುವಂತಾಯಿತು.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಚಿತ್ರ-ಶಿಲ್ಪ ವಿಭಾಗ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಗುಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಯೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಡಾ॥ ಪಾಟೀಲರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಲಾಗಾರಗಳು, ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು, ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪುನರ್ ಮನನ ಶಿಬಿರಗಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡೆದವು. ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಬಾದಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಶಾಲೆಯೊಂದು ಆರಂಭವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಚಿತ್ರಕಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಭಾಗ ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಪಾಟೀಲರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಎಂ.ಫಿಲ್., ಡಿ.ಲಿಟ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಮೀರಿದೆ. ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗೆ ಡಸರ್ಟೇಷನ್ ಕಡ್ಡಾಯವಿದ್ದು ಅವುಗಳೂ ಸಹ ಡಾ॥ ಪಾಟೀಲರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದಿವೆ. ಚಿತ್ರಶಿಲ್ಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರವೊಂದು ಸಂಗ್ರಹಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಪ್ಪತ್ತೈದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಲಾ ಶಾಲೆಗಳು ಹಂಪಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ತಕ್ಕೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯವಸ್ತು, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗ ಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ. ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಕರೂಪತೆ ಬಂದು, ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವಂತೆ ಯೋಜಿಸಿದ ಡಾ॥ ಪಾಟೀಲರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಶ್ರೀ ವ್ಹಿ.ಟಿ. ಕಾಳೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಪುಸ್ತಕ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರು ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಕಲೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಎಂಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಪುಲ ಮಾಹಿತಿಯುಳ್ಳ 'ಚಿತ್ರಕಲಾ ದರ್ಶನ'ವೆಂಬ ಬೃಹತ್ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ❑

ವಿ.ಟಿ. ಕಾಳೆ

ಸೃಜನಶೀಲ ಮನುಷ್ಯನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಅವಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು ಅವನ ನಿರಂತರ ಪರಿಶ್ರಮ, ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಭೆ ಬಹುಶೃತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ದೈತ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಮಗೆ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಧಕರು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಯಶಸ್ಸಿನ ಮೆಟ್ಟಲೇರುತ್ತ ಹೋದವರಿಗೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದಿಗಂತವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು. ಇಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಬಹುಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಹೆಸರು ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆ.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ಸಮಕಾಲೀನ ಕಲಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಾರರಾಗಿ, ಕಲಾಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ, ಕಲಾಬರಹಗಾರರಾಗಿ, ಶಿಲ್ಪಕಾರರಾಗಿ, ಸಂಗೀತಗಾರ, ನಾಟಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ, ನಟರಾಗಿ, ಪ್ರಸಾಧನ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲಿದ್ದು, ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಾಲ್ಯ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ

ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುನಗುಂದದ ಬಡ ರೈತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತುಳಜಾರಾಮ ಕಾಳೆ ಮತ್ತು ಭರಮವ್ವ ದಂಪತಿಗಳ ಎಂಟನೆಯ ಮಗನಾಗಿ ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಕಾಳೆ ಯವರು ಜನಿಸಿದರು. ವೆಂಕಟೇಶ ತುಳಜಾರಾಮ ಕಾಳೆ ಇವರು ಈಗ ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತು ಜನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು, ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಇವರ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಕಠಿಣವಾಗಿತ್ತು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಎಕರೆ ವಾಲಿಕಾರಿಕೆಯ ಒಣ ಬೇಸಾಯದ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಒಣ ಬೇಸಾಯ, ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ದುರಂತಗಳಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ಬವಣೆಪಟ್ಟು, ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವಂತಾಗಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಕಾಳೆಯವರ ಕಲಾ ಪ್ರಪಂಚ ಚಿಗರೊಡೆಯುವಂತಾಯಿತು.

ಕಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿದ ಮನಸ್ಸು

ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಮ್.ಸಿ.ಮುನವಳ್ಳಿಯವರು ಪೌಡರ್ ಫಿನಿಶಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಬಾಲಕ ಕಾಳೆಯವರ ಆಸಕ್ತ ಮನಸ್ಸು ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಸರಿಯಿತು. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಮುನವಳ್ಳಿಯವರು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಾಳೆ ಯವರು ಬಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಚಿತ್ರ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ನಿಂತು ನೋಡುವುದು, ಬಿಡುವಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ತಾವೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹಾಗೆಯೇ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಕಾಳೆಯವರಿಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಅವರ ಸುಪ್ತಮನಸ್ಸು ಕಲೆಯೆಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತಗೊಂಡಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಮುನವಳ್ಳಿಯವರು ಬಾಲಕ ಕಾಳೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಲೆಯ ಬಗೆಗೆ ಈ ಬಾಲಕನಿಗಿರುವ ಅದಮ್ಯ ಉತ್ಸಾಹ, ಒಲವನ್ನು ಕಂಡು ಹರ್ಷಚಿತ್ತರಾಗಿ, ಕಲಾಗುರು ಟಿ.ಪಿ. ಅಕ್ಕಿಯವರ ಬಳಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕಿಯವರು ಕಾಳೆಯವರ ಸುಪ್ತ ಕಲಾ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕಾಳೆಯವರ ಬಣ್ಣದ ಬದುಕಿನ ಕಲಾಜೀವನದ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಿತೆನ್ನಬಹುದು.

೧೯೪೭ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕ ದಿನ. ಆಗಿನ್ನೂ ಬಾಲಕನಾಗಿದ್ದ ಕಾಳೆಯವರು ಅಂದಿನ ದಿನದ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಗದುಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರ್ ಆಗಿದ್ದ ಸಿದ್ಧರಾಮಶೆಟ್ರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆತ ಅಂದಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಸಿದ್ಧರಾಮಶೆಟ್ರು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಓಡಾಡಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಾರಿಸಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯ ದೇಶಭಕ್ತ ಗುರುವೃಂದವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕಾಳೆಯವರಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಂತೆಯೇ ಆದರ್ಶ, ತ್ಯಾಗ, ತಮ್ಮತನದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಮುಂದೆ ಅವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅಂಶಗಳು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗಿರು ವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪಯಣ

೧೯೪೯ರಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಗದಗ್ ಇಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ಕಾಳೆಯವರಿಗೆ ಟಿ.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿಯವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದೊರಕಿದ್ದು ಅವರ ಜೀವನದ ಮಾರ್ಗವೇ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಹೋಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿದೆಸೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುಂದೆ ಅವರ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ದಿಕ್ಸೂಚಿಯಾಗಿ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳಿಗೆ, ಬೇಕುಬೇಡಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಅವರೊಬ್ಬ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಟಿ.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿಯವರು ನೀಡಿದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅನನ್ಯವಾದುದು. ಟಿ.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿಯವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಂದರೆ ಪಂಚ ಪ್ರಾಣ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲೂ ಇವರು ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದುದೇ ಒಂದು ಭಾಗ್ಯ, ಪುಣ್ಯ ವಿಶೇಷವೆಂಬ ಮಾತುಗಳು ಈಗಲೂ ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಟಿ.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿಯವರ ಹೆಸರು ಬಂದರೆ ಸಾಕು ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ಭಾವಪರವಶರಾಗುತ್ತಾರೆ. ''ನಾನು ಅಕ್ಕಿ ಗುರುಗಳ ಋಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಕೂಸು. ನನಗೆ ಅವರು ಬರೀ ಗುರುಗಳಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನನ್ನ ಭಾಗದ ದೇವರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಸ್ನೇಹಿತ, ಬಂಧು-ಬಳಗದವರ

ಸ್ನೇಹ-ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥವರು ಸಿಗುವುದು ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪ. ನನ್ನಂತಹ ಅನೇಕ ಅಸಹಾಯಕ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೆಳೆಸಿದ ರೀತಿಯೇ ಅದ್ಭುತ. ಅಕ್ಕಿಯವರ ಶಿಷ್ಯವಾತ್ಸಲ್ಯವೇ ಅಂತಹುದು. ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯನಿಧಿ ಹಣವನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೊರಳಲ್ಲಿಯ ಕಂಠಹಾರವನ್ನೇ ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟು, ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ನನ್ನಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರು. ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರು ಮುಂದೆ ಬರಲೆಂದು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ತ್ಯಾಗಜೀವಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿದ ಮಹಾಚೇತನ ಅವರು'' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಳೆಯವರ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯವರ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಗೌರವಾದರ ಎಂತಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವಾತ್ಸಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಕಾಳೆಯವರು ಅವರಂತೆಯೇ ನಡೆ-ನುಡಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ

ಕಲೆಯ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಳೆಯವರು ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು. ಗದಗಿನ ಮುನಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಗ್ರೇಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸಾದರು. ಆಗಿನ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ೧೯೫೨ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಸರ್.ಜೆ.ಜೆ.ಕಲಾಶಾಲೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾಳೆಯವರು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಹಣದ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರ ಆಪ್ತ ಗುರುಗಳಾದ ಬಿ.ಎಸ್.ಚವ್ಹಾಣ್, ಡಿ.ಎಫ್. ಪಾಟೀಲ ಮತ್ತು ಕಾಲವಾಡಮಠ ಎಂಬುವರು ಊರಲ್ಲಿ ಅವರಿವರನ್ನು ಬೇಡಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಕಳಿಸಿದುದನ್ನು ಕಾಳೆಯವರು ಈಗಲೂ ನೆನಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗುರುಗಳಾದ ಟಿ.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿಯವರೇ ಸ್ವತಃ ಕಾಗದ, ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ನಡೆಯಿತು.

ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿ

ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನವನ್ನು ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಮೊದಲ ಹಂತ ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡರೆ, ಎರಡನೆಯ ಹಂತ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

೧೯೫೨ರಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರು ತಾವು ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಮಾತೃಸಂಸ್ಥೆ ವಿಜಯಕಲಾಮಂದಿರ ಗದಗ ದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ೧೯೬೪ರವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ಒಲವು, ಅಂತಃಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಇವರು ಕಲಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿನ ಸಿಪಾಯಿಯಾಗಿದ್ದರು. ನಿಸರ್ಗಚಿತ್ರಣ, ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಣ, ಕರಡು ಚಿತ್ರಣಲೇಖನ (ಸ್ಕೆಚ್ಚಿಂಗ್), ಸಂಯೋಜನಾ ಚಿತ್ರಣ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇವರಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಧನ್ಯತೆಯ

ಪ್ರತೀಕವಾಗಿತ್ತು. ಕಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿಧಾನ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿತ್ತು. ಬಣ್ಣಗಳ ಮಿಶ್ರಣ, ಕುಂಚಗಳ ಬಳಸುವಿಕೆ, ಪ್ಯಾಲೆಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವಿಕೆ, ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಹಿಡಿದು ಸ್ಕೆಚ್ ಮಾಡುವ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದ್ದವು. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಮಾಡೆಲಿಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು.

ಹೀಗೆ ಕಲಾತಂತ್ರದ ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಆಗಾಗ ಕಲಾಇತಿಹಾಸದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ರಸವತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಡಾ.ಬಿ.ಕೆ.ಹಿರೇಮಠರು ಈಗಲೂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕಾಳೆಯವರಿಗೆ ತಾವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಕಲಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸುವ ಸದವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕಲಾಬದುಕಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ವಿಜಯಕಲಾಮಂದಿರವು ಬೋಧನಾರಂಗವೇ ಸಾಧನಾರಂಗವೂ ಆಗಿ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಕಲಾತ್ಮಕ ಬದುಕಿನ ಭವ್ಯ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಬೋಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಇವರ ಕುಶಲಕುಂಚ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ರಚನಾ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಯಿತು.

ಕಾಳೆಯವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರ್‍ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಪಾಲನ್ನೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ, ಉತ್ತಮ ಸ್ನೇಹಿತ, ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ, ಉತ್ತಮ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗಾದೆ ಮಾತಿಗೆ ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ನಿದರ್ಶನದಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೊಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆಯುವಲ್ಲಿ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಅವರ ನೂರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಟಿ.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿಯವರು ವಿಜಯ ಕಲಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವಿಜಯ ನಾಟ್ಯಸಂಘವೆಂಬ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾಟಕದ ಕಲೆಯ ಹವ್ಯಾಸದ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಾದ ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆ, ಎಂ.ಜೆ.ವಾಚೇದಮಠ, ಎಲ್.ಜಿ.ಹಂದಿಗೋಳ್, ಎಚ್.ಎನ್. ಹೂಗಾರ ಮೊದಲಾದವರಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪರಿಕರಗಳ ಮತ್ತು ನಾಟಕ ರಚನೆ, ಅಭಿನಯ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಅಕ್ಕಿಯವರು ಕಾಳೆಯವರನ್ನು ವೃತ್ತಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಲು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಕಾಳೆಯವರು ವಿಜಯ ನಾಟ್ಯಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾ, ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಕಲಾ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನಾಟ್ಯಸಂಘವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇವರ ಕುಟುಂಬ ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗಿತು. ಅಣ್ಣನ ಕುಟುಂಬದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇವರ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಅತ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಣ್ಣನ ಮಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜಯ ಕಲಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ ಇತ್ತು. ಕಾರಣ ಸರಕಾರದ ಯಾವ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಈ ಕಲಾಶಾಲೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಕ್ಕಿಯವರಿಗೆ ಈ ಕಲಾಶಾಲೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ದುಸ್ತರವಾಯಿತು. ಈಕಾರಣವಾಗಿ ಕಾಳೆಯವರು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸಂಡೂರಿಗೆ ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯೬೪ರಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಡೂರಿನ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ೧೯೯೨ ರಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದರೂ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ನಿವೃತ್ತಿ ದಿನಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯದ ಬಹುಪಾಲು ವೇಳೆ ಕಲಾಚಟುವಟಿಕೆ, ಕಲಾಕೃತಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸವೆಸಿದ್ದು ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ. ಇದು ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಕಲಿತು ಅಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಾವು ತುಂಬಾ ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಈಗಲೂ ಕಾಳೆಯವರು ನೆನಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ನಿವೃತ್ತಿಯ ದಿನಗಳು

ಚಲನಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರವೇ ನಿಜವಾದ ಬದುಕು ಆರಂಭ ವಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಾವನೆಗಳ ನಿರಂತರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವೃತ್ತಿಯೊಂದು ತೊಡಕಾಗಿ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತು ಕಾಳೆಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಐದು ವರ್ಷ ಇವರನ್ನು ಘೋರ್ಪಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಈಗ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ದೊರಕುತ್ತಿದೆ. ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆ ನನ್ನ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾನು ಕಲಾಕೃತಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿ ರುವುದರಿಂದ ಸಮಯ ಕಳೆದದ್ದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಕಾಳೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಲಾಕೃತಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಾಗುವ ಸಂತೋಷದ ದಣಿವನ್ನು ಅವರ ಪುಟ್ಟ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹರಟೆ, ಆಟವಾಡುವ ಕಾಳೆಯವರು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಬೆರೆಯುವ ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ವೆಂಕಟೇಶ ತುಳಜಾರಾಮ ಕಾಳೆಯವರದು ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಶಿಬಾಯಿ, ಮಕ್ಕಳಾದ ಕಾರ್ತಿಕ್, ಕಾಶೀನಾಥ, ಶ್ರೀನಾಥ ಮತ್ತು ಆರುಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸುಖೀಕುಟುಂಬ. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ನಾಡಿನ ಸತ್‌ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ತಿಕನು ಬಿ.ಕಾಂ., ಪಿ.ಜಿ.ಡಿಪ್ಲೊಮಾವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಕಾಶೀನಾಥನು ಎ.ಎಂ.ಜಿ.ಡಿ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಾಥನು ಬಿ.ಎಫ್.ಎ. ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಿತ ಕಲಾ ಬದುಕನ್ನೇ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಲಾಕೃತಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಈಗಾಗಲೇ ಯುವ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲೆ, ಕಲೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಅದು ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಎನ್ನುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ

ಕಾಳೆಯವರು ಸಮಾಜಮುಖಿ ಬದುಕನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಜನರು ಇವರಿಂದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವತಹ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರವೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಳೆಯವರು ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಯಮಿತವಾದ ಆಹಾರ, ವಿಹಾರ, ಉತ್ತಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಒಡನಾಟ, ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಯುವಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿವೆ.

ಸಂಡೂರಿನ ಯಾವುದೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕಲಾತ್ಮಕ ಮನಸ್ಸು ವಿನೂತನವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಇವರ ಒಡನಾಟದಿಂದಾಗಿ ಕಾಳೆಯವರು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿದ್ವಾಂಸರೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ನೇಹದಿಂದಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜ್ಞಾನದ ಹರವು ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಮಾಗಿದ ಅವರ ವಯಸ್ಸು, ಪಡೆದ ಲೋಕಾನುಭವ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳು ಅನುಭಾವವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಗೊಂಡಿರುವುದು ಅವರ ಜೀವನಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವುದಲ್ಲದೇ ಅವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಧ್ಯಯನವೂ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಲಾಕೃತಿರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ದೂರ ಇರುವವರು ಕಾಳೆಯವರು. ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ, ಅಭಿನಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕಲೆಯ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಬೀರಿದ ಸಾಧಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೊಬ್ಬ ಶಿಸ್ತಿನ ಸಿಪಾಯಿ. ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಇವರದು ತುಂಬಾ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುತನದ ಕೆಲಸ. ಹಾಗೆಯೇ ಸುಸ್ವಭಾವದ ಕಾಳೆಯವರು ಹಟವಾದಿ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಜೀವಿಗಳು. ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುದುಕರವರೆಗೂ ಇವರ ಸ್ನೇಹದ ಹರವು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗ, ಪಂಗಡದ ಜನ ಇವರನ್ನು, ಇವರ ಕಲಾಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ರೀತಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವಂತಹುದು.

ಕಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರದು ಕಲೆಗಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಬದುಕು. ಅವರ ಕಲಾಸೇವೆ, ಕಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹತ್ತು ಹಲವು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಾಪ್ರತಿಭೆ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳಲು ಮಕ್ಕಳ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಕಾಂಪಿಟೇಶನ್‌ಗಳು, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಕಲಾಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಡೆಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಇನ್ನಿತರ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ತಾಲೂಕುಮಟ್ಟದ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಲೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಳೆಯವರು ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಕಲಾಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ, ತಜ್ಞರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಟ್ಟದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವಾದ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.

೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಕಲಾಶಿಬಿರ, ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಲಾಶಿಬಿರ, ೧೯೯೩ರಲ್ಲಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಕಾಲೀನ ಕಲಾಶಿಬಿರ, ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅನೇಕ ಕಲಾಶಿಬಿರಗಳು, ಇತ್ತೀಚಿನ ಹೊಸದುರ್ಗ ಸಮೀಪದ ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯ ಕಲಾಶಿಬಿರ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಗದಗ, ಮೈಸೂರು, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ವಿಜಾಪುರ, ಬೀಳಗಿ, ಸಂಡೂರು, ಬಾಂಬೆ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಕಲಾವಿಮರ್ಶೆ, ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ, ಕಲಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರ ಅಪಾರವಾದುದು.

ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಅನೇಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಲಾ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಕಲಾ ಶಿಬಿರಗಳ, ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿಯೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಯು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಉಚ್ಚಕಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಕರಾಗಿ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕರಾಗಿ, ತಪಾಸಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ದುಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇವರದು. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಬೆರಳು ತೋರಿಸದಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಚತುರತೆ ಇವರದಾಗಿದೆ.

ಕಾಳೆಯವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು

ಸತ್‌ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧಿ, ಸದ್ವಿಚಾರದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಯ ಶುದ್ಧಿ, ಅನುಭವದ ಭಾವದಿಂದ ಭಾವಶುದ್ಧಿ, ಆನಂದದಿಂದ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದೇಹಪೋಷಕವಾದ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುವ ನಾವು ಆತ್ಮ ಪೋಷಕವಾದ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಲಲಿತಕಲೆಗಳಂತಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹುದು. ಕಾಳೆಯವರ ಅಪಾರವಾದ ಕಲಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಮೇಲಿನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಶೈಲಿಯ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕಲಾವಿದ ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ಮೂಲತಃ ವ್ಯಾಕರಣಬದ್ಧ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಒಲವು ಹೊಂದಿರುವುದು ಅವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

ಕಾಳೆಯವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎಂಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

೧. ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು; ೨. ದೇವತಾ ಚಿತ್ರಗಳು; ೩. ಸಂಯೋಜನಾ ಚಿತ್ರಗಳು; ೪. ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರಗಳು; ೫. ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳ ನಕಲು ಚಿತ್ರಗಳು; ೬. ನವ್ಯಶೈಲಿಯ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳು; ೭. ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು; ೮. ಶಿಲ್ಪಕಲಾಕೃತಿಗಳು

ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು

ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ವ್ಹಿ.ಟಿ. ಕಾಳೆಯವರು ತಾವು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕ್ಯಾನ್‌ವಾಸಿನ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿಸಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಈ ಚಿತ್ರ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ರಚಿಸಿದ ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು ಬಣ್ಣ ರೇಖೆಗಳಿಂದಲೇ

ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಕಾಳಜಿ, ಮಾನವಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಆ ಮೂಲಕ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮಹಾ ಪುರುಷರು, ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಹಿರಿಯರು, ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಆಯಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರೂಪದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಫೋಟೋಗ್ರಾಫ್ (ಛಾಯಾಚಿತ್ರ) ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳಾದ ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣರಂತಹ ವಿಭೂತಿಪುರುಷರನ್ನು ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಸೆಯಿಂದ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶಕೊಟ್ಟು ರಚಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ.

ಇವರು ರಚಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಬುದ್ಧ, ಬಸವಣ್ಣ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಸಿದ್ಧಾರೂಢರು ಹಾಗೂ ಗುರುನಾಥಾರೂಢರು, ಗಂಗಾವತಿಯ ಶ್ರೀಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರರು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮಹಾಪುರುಷರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇವರು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಡೂರಿನ ಎಮ್.ವಾಯ್.ಘೋರ್ಪಡೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಾಳೆಯವರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಂತೆಯೆ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರ, ಸಂಡೂರಿನ ವಿರಕ್ತಮಠ, ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠದಲ್ಲಿ ಬಸವೇಶ್ವರರ ಚಿತ್ರ, ಎಚ್.ಜಿ.ರಾಮುಲು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು ಇದ್ದು ಇವು ಲೈಫ್‌ಸೈಜ್ ದಲ್ಲಿವೆ. ಗಂಗಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಜೈಸಿಂಗಪುರದ ಗೋಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಪೋಟ್ರೆಟ್(ಭಾವಚಿತ್ರ)ಗಳನ್ನು ಕಾಳೆಯವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೊಸಪೇಟೆಯ ಎಚ್.ಜಿ.ರಂಗನಗೌಡರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ, ಕಾಳೆಯವರು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಅನೇಕ ಪವಾಡಪುರುಷರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗದಗಿನ ಕೆ.ಎನ್.ಕಬಾಡಿಯವರು ವರ್ಣಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಟ್ಟಿ ಊರಿನ ಪ್ರಕಾಶಕರೊಬ್ಬರು ಕಾಳೆಯವರು ರಚಿಸಿದ ತಿಂಥಿಣಿ ಮೌನೇಶ್ವರರ ೩-೪ ನಮೂನೆಯ ವರ್ಣಚಿತ್ರವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಇವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇವರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯು.ಎಸ್.ಎ.ದ ಸೇಂಟ್ ಲೂಯಿಸ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪತ್ನಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇವರು ರಚಿಸಿದ್ದು ಅವು ಈಗ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಳೆಯವರ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಗಳು ನಾಡಿನ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ.

ದೇವತಾ ಚಿತ್ರಗಳು

ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರ ದೇವತಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಯಾಗಿವೆ. ಈ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಮೌನೇಶ್ವರ, ವೀರಶೈವ ಮಹಾವೃಕ್ಷ, ರೇಣುಕಾದೇವಿ, ಬನಶಂಕರಿ ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರ ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರತಿಭೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ.

ವಾಷ್‌ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾದ 'ವರುಣ' ಕಲಾಕೃತಿಯು ಇವರ ದೇವತಾ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ

ಗಮನಸೆಳೆ ಯುವ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿ(ವಾಷ್‌ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ಣವನ್ನು ಮೊದಲು ಲೇಪಿಸುವುದು ನಂತರ ಅದನ್ನು ತೊಳೆದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ವರ್ಣವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಈ ತಂತ್ರದ ವಿಶೇಷ). ಏಳು ಹಂಸಗಳನ್ನು ಹೂಡಿದ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪಯಣಿಸುತ್ತಿರುವ ವರುಣದೇವನು ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಕಮಲ ಮತ್ತು ಕಲಶವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಆಕರ್ಷಕಭಂಗಿ, ಮುಂದಸ್ಮಿತ ನಗು, ದೈವತ್ವದ ಕಳೆ ಅಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ರದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣ, ತಾಳಮ್ಮೇಸಗಳು ಕಾಳೆಯವರ ಕಲಾಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಕಾಳೆಯವರು ವೇದ ಕಾಲದ ದೇವತೆಗಳ ಸರಣಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೇ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೂರ್ಯ, ಅಗ್ನಿ, ವರುಣ, ವಾಯು, ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲದೇ ಮಾತೃದೇವತೆಗಳಾದ ವೈಷ್ಣವಿ, ಮಹೇಶ್ವರಿ, ಕೌಮಾರಿ, ಐಂದ್ರಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ಚಂಡಿ, ವಾರಾಹಿ, ನಾರಸಿಂಹಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ.

ಸಂಡೂರಿನ ಎಮ್.ವಾಯ್.ಘೋರ್ಪಡೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವತಾ ಚಿತ್ರಗಳಾದ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ, ಕಾಮಾಕ್ಷಿ, ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ಸಂಡೂರಿನ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಪಾರ್ವತೀ ದೇವಿ, ಪಳನಿಯಪ್ಪನ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿವೆ. ಗದಗಿನ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಆಶ್ರಮ, ಸಂಡೂರಿನ ವಿರಕ್ತಮಠ, ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠ, ಗಂಗಾವತಿಯ ಚನ್ನಬಸವೇಶ್ವರಮಠ, ಜೈಸಿಂಗಪುರದ ಗೋಶಾಲೆ, ಹೊಸಪೇಟೆಯ ಎಚ್.ಜಿ. ರಂಗನಗೌಡ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ರಚಿಸಿದ ದೇವತಾ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಗದುಗಿನ ಸೋಮವಂಶದ ಸಹಸ್ರಾರ್ಜುನ ಕ್ಷತ್ರೀಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸಹಸ್ರಾರ್ಜುನ ದೇವತಾ ವರ್ಣಚಿತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮುದ್ರಣಗೊಂಡು ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಮೌಲಿಕ ಕೃತಿ. ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ದೇವತಾಚಿತ್ರಗಳೂ ಹತ್ತು ಹಲವು ಬಗೆಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮದ ದೇವತಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವ್ಹಿ.ಟಿ. ಕಾಳೆಯವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸಹ.

"ಪ" (ಪಂಚಮ) / "Pa" (Panchama)

ಸಂಯೋಜನಾ ಚಿತ್ರಗಳು

ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರ ಸಂಯೋಜನಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಚಿತ್ರಗಳು.

ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳು : ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಪರಂಪರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ವಿಷ್ಣುಧರ್ಮೋತ್ತರ, ಸಮರಾಂಗಣ ಸೂತ್ರಧಾರ, ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳಿವೆ. ಚಿತ್ರಕಾರನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಬುದ್ಧನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ, ಉತ್ತಮ ಸಂಗೀತವು ಕೇಳುಗನಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಭಾವ ತನ್ಮಯತೆಯು ಆತನ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿದಾಗಲೂ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ರಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ರಜಪೂತರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳ ವಿಶೇಷ ಸರಣಿ ಚಿತ್ರಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಕಿರುರೂಪ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಚಿತ್ರಾಂಕನಗೊಂಡಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ರಾಜಸ್ತಾನಿ, ಕಾಂಗ್ರಾ, ಬಸೋಲಿ, ಬುಂದಿ, ಮೇವಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲದೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ವಿಜಾಪುರ ಸುಲ್ತಾನರು, ಮೈಸೂರು ಅರಸರು, ತಂಜಾವೂರು ನಾಯಕರು ಮುಂತಾದ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳ ರಚನೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳೆಂದರೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಗೀತ ರಾಗ ಒಂದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಭಾವತನ್ಮಯತೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಚಿತ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೂ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಚಿತ್ರ ರಚಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ರಾಗಕ್ಕೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಗುಣ ವಿಶೇಷತೆಗಳಿವೆ. ಅವು ಆಯಾ ರಾಗದ ಚಿತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕು. ಸಂಗೀತದ ಏರಿಳಿತದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತರಂಗಗಳ ಆತ್ಯಂತಿಕವಾದ ನಾದಲೋಕವು ಚಿತ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ರೇಖಾ ವಿನ್ಯಾಸ, ಸಂಯೋಜನಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ವರ್ಣವಿನ್ಯಾಸದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅನುಭವಗಮ್ಯವಾದ ನೋಟಗಳು ನೋಡುಗನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗಬೇಕು.

ಡಾ. ಎಂ.ವ್ಹಿ.ಮಿಣಜಗಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ರಚಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಿಣಜಗಿಯವರು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ರಾಗಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ರಾಗಗಳ ಕಲಾಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳ ರಚನೆಗೆ ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯ ಜ್ಞಾನ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಪರಿಜ್ಞಾನವೂ ಇರಬೇಕು. ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರರಚನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಳೆಯವರು ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರಕಾರರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಸಂಗೀತದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ಕಲಾವಿದ. ಹೀಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಗದುಗಿನ ವಿಜಯ ಕಲಾಮಂದಿರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಗೀತದ ವಿಭಾಗವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಗಾರರ ಒಡನಾಟದಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಕಲಾಕೃತಿ ರಚನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ರಾಜೀವ ಪುರಂದರೆ, ಬಸವರಾಜ ಮನ್ಸೂರ್, ಮರೋಳ ರಾಮಣ್ಣನವರು, ಪಂಡಿತ್ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತಿಗಟ್ಟಿ, ವಿಠ್ಠಲ ಸಾ ಕಬಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಸಂಗೀತಗಾರರ ಸಂಪರ್ಕ ಬಂದಿತು. ಇವರು ರಚಿಸಿದ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ರಾಗ ಬಾಗೇಶ್ರೀ, ರಾಗ ಬಸಂತ, ರಾಗ ಧನಶ್ರೀ, ರಾಗ ಕೇದಾರ, ರಾಗ ದರ್ಬಾರಿ ಕಾನಡಾ, ರಾಗ ಭೈರವಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿ ಸ್ವರಗಳ ರೂಪಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಕಾಳೆಯವರು ಕಲಾಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಅಪರೂಪದ ಕೊಡುಗೆಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಳ, ಕುಂಚದ ಹಾಸುಬೀಸುಗಳು ಯಾರ ಗಮನ ವನ್ನಾದರೂ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ಸಂಗೀತದ ರಾಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ರಾಗಮಾಲಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದಂತೆಯೇ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೂ ಚಿತ್ರ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ತಾವೊಬ್ಬ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಲವುಳ್ಳ ಕಲಾವಿದರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದುದಿನದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಹರಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಉಷಾ, ದಿವಾ, ಸಂಧ್ಯಾ ಹಾಗೂ ನಿಶಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಹರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಾಳೆಯವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳೆಯವರ ಕಲ್ಪನೆಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಚಿತ್ರಕೃತಿಗಳು ದಿನದ ಆಯಾ ಪ್ರಹರಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಅನುಭವವನ್ನು ಅವರು ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುವ ರೀತಿ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾದುದು. ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ಣವಿನ್ಯಾಸದ ವಿವಿಧತೆಯಿಂದ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಅನುಭವವೊಂದು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನಾವರಣಗೊಂಡಿದೆ.

ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಚಿತ್ರಗಳು : ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ರಚಿಸಿದ ಸಂಯೋಜನಾ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಚಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳು ಹಲವಾರು ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ಡೆತ್, ಪಿಕ್‌ನಿಕ್ ಪಾರ್ಟಿ, ದಿಗೋಟ್ಸ್, ಚಂದ್ರಮಂಚಕೆ ಬಾ ಚಕೋರಿ, ಡಿಸ್ಕಾರ್ಡ್, ಪ್ರಣಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳ ಶಿಲುಬೆಯಲ್ಲಿ, ಉಮರ್ ಖಯಾಮ್, ದಿ ಟ್ರೆಡಿಷನ್, ಮ್ಯಾಡ್ ಆಫ್ಟರ್ ದಿ ಮೂನ್ ಹೀಗೆ ಅವರೇ ಹೆಸರಿಟ್ಟ ಚಿತ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಳೆಯವರ ಸಂಯೋಜನಾ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಪರಂಪರೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ದಟ್ಟವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಮಕಾಲೀನತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶವು ಅಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಜಂತಾ, ರಜಪೂತ ಹಾಗೂ ಬಂಗಾಲಿ ಚಿತ್ರಶೈಲಿಗಳ ತಂತ್ರದ ದಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅವರ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲದ ಕಲಾವಿದ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ್ ಚುಗ್ತಾಯ್, ಕ್ಷಿತೀಂದ್ರನಾಥ ಮಜುಮ್‌ದಾರ್ ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ಇರುವದನ್ನು ಸ್ವತಹ ಕಾಳೆಯವರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರಗಳು

ನಿಸರ್ಗ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ನಿಸರ್ಗದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಭಾವತೀವ್ರತೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಭಾರತೀಯ ಕಲಾಪರಂಪರೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಕಿರುರೂಪ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿದರ್ಶನ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರ ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರರಚನಾ ಪದ್ಧತಿಯು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿ ಚಿತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ, ವರ್ಣವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಯೋಜನೆ ಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ, ಮನಸ್ಸಿನ ತುಡಿತಗಳನ್ನು ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಸೆಯುವಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯತೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆ.ವೆಂಕಟಪ್ಪ, ಎನ್.ಹನುಮಯ್ಯ ಇವರು ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಲವರ್ಣ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನೈಜ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಹನುಮಯ್ಯನವರು ತೈಲವರ್ಣ ಮಾಧ್ಯಮ ದಿಂದ ನಿಸರ್ಗ ದೃಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕೆಣಕುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಶೈಲಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರ ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ.

ಕಾಳೆಯವರ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ವಿಭಿನ್ನ ಶೈಲಿಯ ಕುಂಚದ ಬೀಸುಗಳು, ವರ್ಣಸಂಯೋಜನೆ, ಆಕಾರಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸ್ಥಳದ ಆಯ್ಕೆ, ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ಅವರೊಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ನಿಸರ್ಗ ಚಿತ್ರಕಾರರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇವರು ರಚನೆಮಾಡಿರುವ ಅನೇಕ ನಿಸರ್ಗಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಮಹಾದ್ವಾರ, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಮಾನಸ್ತಂಭ, ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ದೃಶ್ಯ, ಇಂದ್ರಗಿರಿಯ ನೋಟ, ಸಂಡೂರು ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಅನೇಕ ನಿಸರ್ಗರಮ್ಯ ತಾಣಗಳು, ಮಡಿಕೇರಿಯ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಗೋವಾ ಕಡಲತೀರದ ರಮ್ಯ ನೋಟಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ತೈಲ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾದ ಹಂಪಿಯ ಕಲ್ಲಿನ ತೇರು, ಕಮಲ್ ಮಹಲ್, ವಾಚ್ ಟವರ್, ಜೈನ ಮಂದಿರ ಹಾಗೂ ಸಂಡೂರಿನ ಹರಿಶಂಕರ ಗುತ್ತಿಯ ಕೋಟೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.

ಗೋವಾ ಕಡಲತೀರದ ಆಕರ್ಷಕ ದೃಶ್ಯಗಳ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳು ಗದಗ ವಿಜಯ ಕಲಾಮಂದಿರ ದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ತೈಲವರ್ಣದಿಂದ ಕಾರ್ಡ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಫಲಕದ ಮೇಲೆ ರಚನೆ

ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ನೀಲವರ್ಣದ ಸಾಗರವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿಯುವ ಅಲೆಗಳು, ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ಹಡಗುಗಳು, ನೀಲನಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಹಾರಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಬಿಳಿ ಮೋಡಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಕಡಲಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಂತೆ ಇರುವ ಹಸಿರು ಹೊದ್ದ ಕಡಲತೀರ, ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಮುತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಫಲಭರಿತ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳು, ವಿವಿಧ ಗಿಡ ಬಳ್ಳಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಇದೊಂದು ನೈಜಶೈಲಿಯ ಕಲಾಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು ಯಥಾದರ್ಶನ ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರಚನೆಯಾದಂತಹ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೇಖಾ ವಿನ್ಯಾಸ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರದೇ ಕುಂಚದಿಂದ ಎಳೆದ ಬಣ್ಣದ ಎಳೆತಗಳೇ ಆಯಾ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳ ನಕಲು ಚಿತ್ರಗಳು

ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳ ನಕಲು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಭವ್ಯ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

೧೯೭೮ ರಲ್ಲಿ ಕೆ.ಕೆ.ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಕಲುಮಾಡಲು ಎಸ್.ಎಸ್.ಕುಕ್ಕೆ, ವೈ.ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರಾಜು, ಎಂ.ಎ.ಚೆಟ್ಟಿ, ಎಸ್.ಆರ್.ಸ್ವಾಮಿ, ಎಸ್.ಕಾಳಪ್ಪ ಮುಂತಾದವರ ಜೊತೆ ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರನ್ನೂ ನೇಮಿಸ ಲಾಗಿತ್ತು. ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ನಕಲು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಈ ತಂಡವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

ಅದೇ ರೀತಿ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿರಾದ ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಎಂ.ಇ.ಗುರು, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರಾಜು, ಎಂ.ಎಸ್.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮತ್ತು ವ್ಹಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ಸೇರಿ ನಕಲು ಮಾಡಿ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಚಿತ್ರಗಳ ಯಥಾ ರೂಪವಿದೆ. ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ನವ್ಯಶೈಲಿಯ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳು

ಕಾಳೆಯವರು ನವ್ಯಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಸೃಜನಶೀಲ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಹಾಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಲೆಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಇವರು ಆಧುನಿಕ ಕಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಅವರು ನವ್ಯ ಶೈಲಿಯ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ನವ್ಯ ಶೈಲಿಯ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ವಸ್ತು, ಆಶಯ, ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಸಮಕಾಲೀನತೆಯ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಎರಡೂ ಸಂದರ್ಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರ ಕಲಾಕೃತಿ ರಚನೆ ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅಮೂರ್ತ ಚಿತ್ರಗಳ ಸರಣಿಚಿತ್ರಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾದ ಆಕೃತಿ

ಆಕೃತಿಗಳು, ಬಣ್ಣಗಳು / Forms, Colours

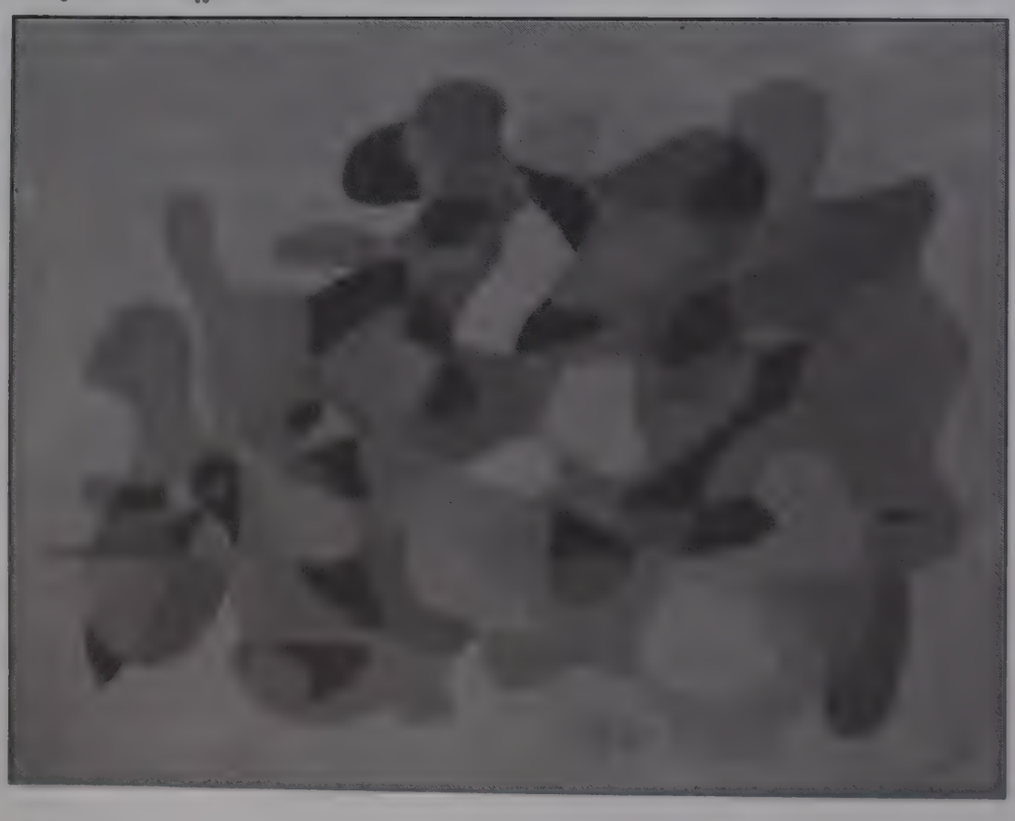

ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಗಳ ಸರಣಿಚಿತ್ರಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದ ಅನೇಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಾಳೆಯವವರು ಇಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು

ಕಾಳೆಯವರ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳದೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಅಧ್ಯಯನವಾಗುವಂತಹ ವಿಷಯ ವಸ್ತು ವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವೆನ್ನಬಹುದು. ಅವರ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಿನನಿತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ (ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್‌ಗಾಗಿ) ರಚಿಸುವ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯದು ವರ್ಣ ಕಲಾಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ (ಸ್ಕೆಚ್ಚು) ಆಲೇಖ್ಯಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮುಖಪುಟಗಳಿಗೆ ವರ್ಣವಿನ್ಯಾಸದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಮಿತಿಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆಯಾಟದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಚಿಸಿದ್ದು, ಅವು ತುಂಬಾ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅವಶೇಷಗಳ ಮೂರ್ತಿ ಶಿಲ್ಪಗಳ ಸಾವಿರಾರು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ. ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರದು ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು.

ಶಿಲ್ಪ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು

ಕಾಳೆಯವರು ಕೇವಲ ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಶಿಲ್ಪಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅಚ್ಚರಿ ಪಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸಿಮೆಂಟ್, ಮಣ್ಣು, ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಮುಂತಾದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಶಿಲ್ಪ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಫಲಕದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಿದ ಉಬ್ಬು ಶಿಲ್ಪಗಳು ಮತ್ತು ತ್ರಿಆಯಾಮದ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಇವರ ಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, ಬಸವಣ್ಣ, ಮಠಾಧೀಶರು, ಸಾಧುಸಂತರ, ಮಹಾಪುರುಷರ ಭಾವ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಮಯೂರ / Peacock

ಬರಹಗಾರರಾಗಿ ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆ

ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರು ಉತ್ತಮಮಟ್ಟದ ಬರಹಗಾರರಾಗಿರುವುದು ವಿರಳ. ಅಂತಹ ವಿರಳರ ಸಾಲಿಗೆ ಕಾಳೆಯವರು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್, ಪಿ.ಆರ್.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ, ಡಾ.ಬಿ.ಕೆ.ಹಿರೇಮಠ ರಂತಹವರು ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳೆಯವರು ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಅವರ ಬಹುಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯೆನ್ನಬಹುದು.

ಕಲಾಕೃತಿ ರಚನಾಕಾರರು ಕಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲ ಯುವ ಕಲಾವಿದ ಸಂಶೋಧಕರು ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರು ಕಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸುವುದು ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಾಧನೆ ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನಬಹುದು.

ಕಾಳೆಯವರು ರಚಿಸಿದ ಕಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಲೆ, ಕಲಾ ಇತಿಹಾಸ, ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಪಾದನೆ, ಜೀವನ ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇವರ ಮೊದಲ ಕಲಾಗ್ರಂಥ 'ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರಿಚಯ'. ಚಿತ್ರಕಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯು ಇದರಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಅಧ್ಯಯನದ ಕುರಿತು ಬಂದ ಬಹು ಮೌಲ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಇದೊಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಕೃತಿ.

'ಚಿತ್ರಕಲಾ ದರ್ಪಣ' ಎಂಬುದು ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಗ್ರಂಥ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಲಾ ಇತಿಹಾಸ, ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಪರಿಕರಗಳು, ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ವಿವಿಧ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಕಲಾವಿದರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ, ವಿವಿಧ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಕಲೆಯ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ, ಅಷ್ಟೇ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಗ್ರಂಥ ದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 'ಕಲಾಕೋಶ' ಎಂಬ ಬೃಹತ್ ಕಲಾಗ್ರಂಥದ ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿ ಇವರು ಇಬ್ಬರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಗಾಗಿ ಕಲಾವಿದರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಕುರಿತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ಎಸ್.ಎಂ.ಪಂಡಿತ್', 'ಶಿವಾನಂದ ಟಿ. ಅಕ್ಕಿ', 'ಟಿ.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿ' ಎಂಬ ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಈ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ನಾಟಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಸಂತ ಕಬೀರ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯ ನಾಟಕಗಳು, ವೇಷಧಾರಿ, ಗಾಳಿಗೋಪುರ ಮುಂತಾದ ಏಕಾಂಕಗಳು, ಸುಪ್ರಿಯೆ, ಪಲ್ಲವಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗೀತನಾಟಕ ಗಳಲ್ಲದೆ ದೇಶಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕಗಳೆಲ್ಲ ಯಶಸ್ವೀ ಪ್ರಯೋಗಗಳಾಗಿದ್ದ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ.

ನಾಟಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ

ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಳೆಯವರು ನಟರಾಗಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪ್ರಸಾದನ ಕಲೆಯ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಅಪಾರವಾದುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಕಂಪನಿ, ಮೃಡದೇವ ಗವಾಯಿಗಳ ಕಂಪನಿ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಮತಿ ಶಾಂತಪ್ಪನವರ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಸಹ ಪಡೆದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೇವೆ

ಕಾಳೆಯವರು ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದ, ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕ, ಕಲಾ ವಿಮರ್ಶಕನಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಳಿದ ಪೂರಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಾವೊಬ್ಬ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಚಿಂತಕ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಾರರಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯವಸ್ತು ನವೀಕರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಾರನಾಗಿ,

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಾರನಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಅಪಾರ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕ ಅವಕಾಶ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮಹತ್ವದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಚಿತ್ರಕಾರನಾಗಿ, ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರಿಗೆ ತರಬೇತಿದಾರರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅನುಭವ ಇವರದು.

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದ (CAPE) ರಾಜ್ಯ ಸಲಹಾಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ನೂತನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪಠ್ಯ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಲು ಇವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ ಕಾಳೆಯವರು ತಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲೆಯ ಉಳಿವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ ತೃಪ್ತಿ ಇವರದಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ವಹಿಸಿದ ಕಳಕಳಿ, ಕಾಳಜಿಗಳು ಅನನ್ಯವಾದವುಗಳು.

ಒಟ್ಟಾರೆ ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆಯವರು ನಮ್ಮ ಸಂದರ್ಭದ ನವೋದಯ, ನವ್ಯ, ನವ್ಯೋತ್ತರ ಸಂದರ್ಭದ ಗಮನಾರ್ಹ ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರು, ಶಿಲ್ಪಿಗಳು, ಕಲಾಶಿಕ್ಷಕರು, ಕಲಾಬರಹಗಾರರೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಾಟಕ, ಸಂಗೀತ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಅಪರೂಪದ ಕೊಂಡಿ. ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋಗಿರುವ ಇವರ ಎಲ್ಲ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟರಿ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ತುರ್ತಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲುವ ಇವರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಕಲಾ ಶೈಲಿಗಳ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಈಗಲೂ ನಡೆದಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಹೊರಬರಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಸಮಾಜ, ಸರಕಾರ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಲ್ಲುವಂತಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬಯಕೆ.

■■

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಚಯ

ಹೆಸರು	:	ವಿ.ಟಿ.ಕಾಳೆ
ಜನನ	:	೧೯೩೪ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುನಗುಂದ
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	:	ಹುನಗುಂದ ಮತ್ತು ಗದಗ
ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ	:	ಗದಗ
ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ	:	ಗದಗಿನ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲೆಮೆಂಟರಿ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಗ್ರೇಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು. • ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಗ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಹುಮಾನಗಳು.
ಉಚ್ಚ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ	:	ಗದಗಿನ ವಿಜಯ ಕಲಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ದಿ.ಶ್ರೀ.ಟಿ.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿ ಅವರ ಸಮರ್ಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಜನೆ. ಅಂದಿನ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಪೈಂಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ರ್‍ಯಾಂಕಿನಲ್ಲೂ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಪೈಂಟಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಪೈಂಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ರ್‍ಯಾಂಕಿನಲ್ಲೂ ಉತ್ತೀರ್ಣ. • ೧೯೫೨ ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಸರ್.ಜೆ.ಜೆ.ಕಲಾ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣ. • ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರದ ಮಾಡೆಲಿಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣ.
ಸೇವೆ	:	೧೯೫೨ ರಿಂದ ೧೯೬೪ ರವರೆಗೆ ಗದಗಿನ ವಿಜಯ ಕಲಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕ. • ೧೯೬೪ ರಿಂದ ೧೯೯೨ ರವರೆಗೆ, ಸಂಡೂರಿನ ವಸತಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಕಿರಿಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸೇವೆ.

ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಸೇವೆಗಳು :

- ೧೯೯೨ ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ನಂತರ, ೧೯೯೭ ರವರೆಗೆ ಅದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಕೆ. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕಲಾವಿದ ಸದಸ್ಯ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವು ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ನವೀಕರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಕಲಾವಿದ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ.
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕ ಅವಕಾಶ ಎಂಬ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ.
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕ ಅವಕಾಶ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಿಸಿದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ನೂತನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ನವೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ.
- ೧೯೬೦ ರಿಂದ ೧೯೬೮ ರವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರವು ನಡೆಸುವ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಗ್ರೇಡ್ ಹಾಗೂ ಉಚ್ಚ ಕಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಕ.
- ಧಾರವಾಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಟ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸದಸ್ಯ.
- ೧೯೮೧ ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹಂಪಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಲಾಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದ.
- ೧೯೮೨ ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಪ್ರಥಮ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಡೆದ ಕಲಾವಿದರ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದ..
- ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯ.
- ೧೯೯೩ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಕಲಾವಿದರ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದನಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು.

- ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು ದಸರಾ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು.
- ೧೯೯೬ ರಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಗಿಯ ಮಾತೃಭೂಮಿ ಯುವಕ ಮಂಡಳಿಯವರು ನಡೆಸಿದ ಕಲಾವಿದರ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದನಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಗಾಗಿ ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳ ಹಾಗೂ ಸಿರಾಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.
- ಸಂಡೂರು ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್‌ನ ಗೌರವ ಸದಸ್ಯ.
- ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲಸಂವರ್ಧನೆ ಯೋಜನೆ ಸಂಘದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ.
- ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಘಟಕದ ಕನ್ನಡ ಜಾಗೃತಿ ಸಮಿತಿಯ ೨೦ಂಳರ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸದಸ್ಯ

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು :
- ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ೧೯೬೨ ಹಾಗೂ ೧೯೬೮
- ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ೧೯೫೯ ಹಾಗೂ ೧೯೬೦
- ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ೧೯೮೫-೮೬.
- ಗದಗಿನ ವಿಜಯ ಕಲಾಮಂದಿರದ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ೧೯೯೭.

ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು :
- ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ೫ ನೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಂಡೂರು ೧೯೯೧.
- ಸಂಡೂರು ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್‌ನಿಂದ ೧೯೯೨
- ರಾಯಚೂರಿನ ಶ್ರೀ ಗುರು ಕಲಾಮಂದಿರದಿಂದ ಸನ್ಮಾನ ೧೯೯೬.
- ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರ ಶಿಬಿರ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ''ಸಂಸ್ಕಾರ ಭಾರತಿ'' ಸಂಘಟನೆಯವರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ ೨೦೦೩.

ರಂಗಾಭ್ಯಾಸ :
- ೧೯೫೭-೧೯೫೮ ರಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿ, ಪಂಡಿತ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಕಂಪನಿ, ಮೃಡದೇವ ಗವಾಯಿಗಳ ಕಂಪನಿ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಮತಿ ಶಾಂತಪ್ಪನವರ ಕಂಪನಿ ಮುಂತಾದ

ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ವೇಷ-ಭೂಷಣ, ಪ್ರಸಾಧನ, ಅಭಿನಯ, ನಾಟಕ ರಚನೆ, ನಿರ್ದೇಶನ ಹಾಗೂ ರಂಗಪರಿಕರಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ.

ನಾಟಕ ಕರ್ತೃವಾಗಿ :

- ೧೯೫೯ರಲ್ಲಿ ಬರೆದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ 'ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ' ನಾಟಕವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಧನದಿಂದ ೫೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಂಡಿತು. ಅಲ್ಲದೇ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ, ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಹತ್ತಾರು ಗೀತ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಪ್ರೌಢ ದೇವರಾಯ ವೈಭವಂ' ಎಂಬ ಬಯಲಾಟವು ಭಾರತೀಯ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆಗಳ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. 'ಗಾಳಿ ಗೋಪುರ' ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಹುಮಾನ. ಮತ್ತು ಅದೇ ನಾಟಕವು ಹೊಸಪೇಟೆ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಿತ್ತರಗೊಂಡಿತ್ತು.

ನಟನಾಗಿ :

- ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು, ಮುಂತಾದ ಸುಮಾರು ೫೦ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ, ಮಾನಸ ವೀಣೆ, ಅಲೆಮಾರಿಗಳು, ಮುಂತಾದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿನಯ.

ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶನ :

- ದೂರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳಗಲ್ ವೀರಣ್ಣನವರು (ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆಯಾಟ) ತಯಾರಿಸಿದ 'ಬಾಪು' ಕನ್ನಡ ಟೆಲಿ ಚಿತ್ರಕ್ಕೂ ಅವರೇ ತಯಾರಿಸಿದ 'ಬಾಪೂಜಿ' ಹಿಂದೀ ಧಾರಾವಾಹಿಗೂ ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶಕ.

ಲೇಖಕನಾಗಿ :

- 'ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರಿಚಯ' - ವಿಜಯ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಗದಗರವರ ಪ್ರಕಟಣೆ.
- ಚಿತ್ರಕಲಾ ದರ್ಪಣ, ಎಸ್.ಎಂ.ಪಂಡಿತ ಎಸ್.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿ, ಟಿ.ಪಿ.ಅಕ್ಕಿ - ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಕಟಣೆ.

- ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 'ಕಲಾಕೋಶ' ಪುಸ್ತಕದ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯ.
- ಚಿತ್ರಕಲಾ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೂರಾರು ಲೇಖನಗಳು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ರಚನೆ.

ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ :

- ಗದಗಿನ ನಗರಸಭೆ, ಪಂಡಿತ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳವರ ವೀರೇಶ್ವರ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮ, ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ವಿಜಯ ಮಹಾಂತೇಶ ಲಲಿತಕಲಾ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗದುಗಿನ ವಿಜಯ ಕಲಾಮಂದಿರ, ಸಂಡೂರಿನ ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ.ಘೋರ್ಪಡೆಯವರ ಶಿವಪುರ ಅರಮನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಡೂರಿನ ಶಿವವಿಲಾಸ ಅರಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಂಬಯಿ,ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಲಂಡನ್, ಸಸೆಕ್ಸ, ಅಮೆರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ಚಿತ್ರಗಳು ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡಿವೆ..

■■

ಪ್ರಕೃತಿ ದೃಶ್ಯ / Landscape

ಕಲ್ಲಿನ ರಥ - ಹಂಪೆ / Stone Chariot - Hampi

ಸಮುದ್ರತೀರ / Seashore

"ಮಡಿಕೇರಿಯ ನಿಸರ್ಗ" ಜಲವರ್ಣ / "Nature at Mercara" Water Colour

ವರುಣದೇವ / Varunadeva

"ಧೈವತ" ತೈಲಚಿತ್ರ / "Dhaivata" Oil Painting

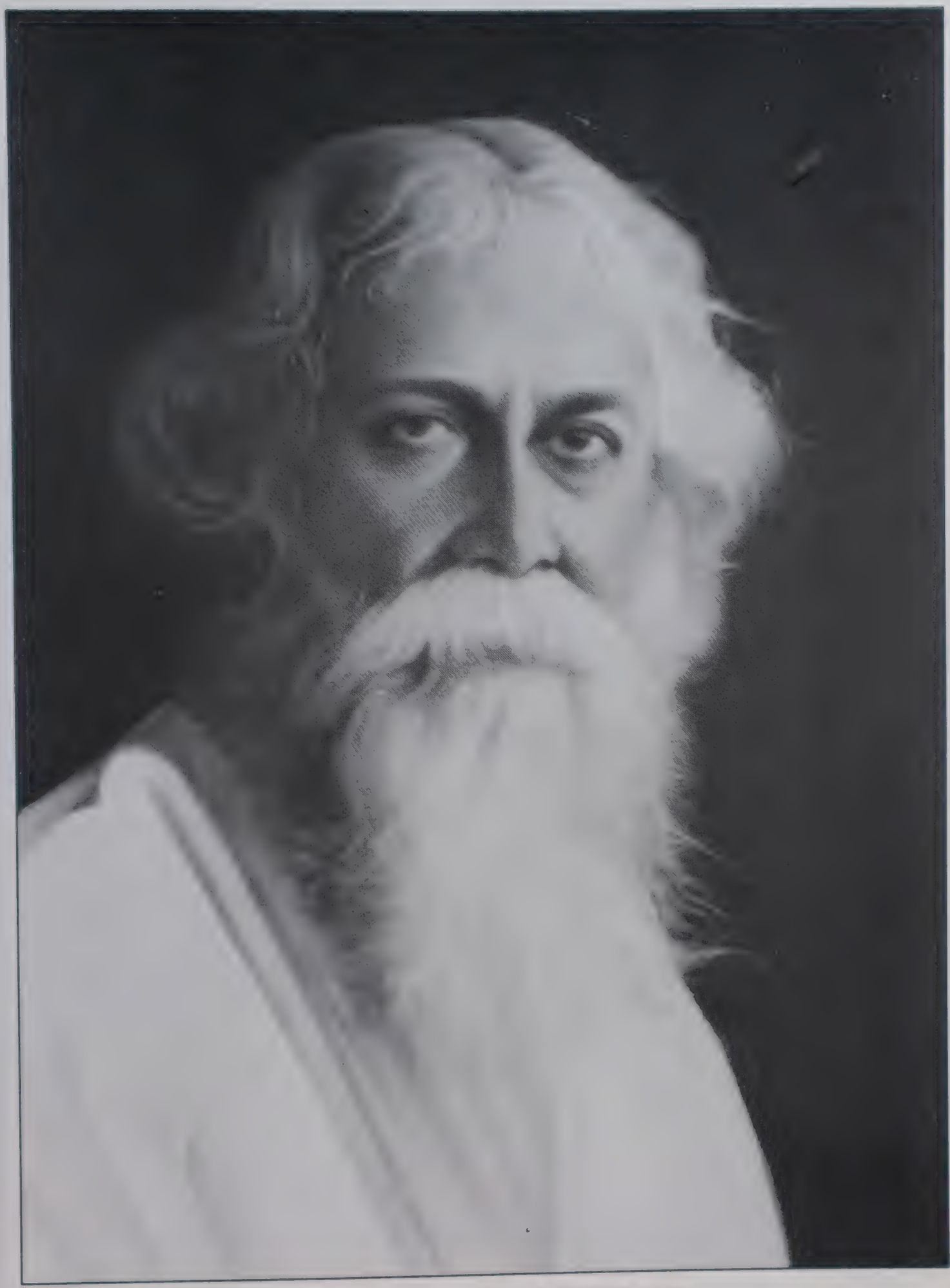

"ಗುರುದೇವ" ತೈಲಚಿತ್ರ / "Gurudev" Oil Painting

'ಬುದ್ಧ' ತೈಲಚಿತ್ರ / "Buddha" Oil Painting

"ಸಂಗೀತ ಸರಸ್ವತಿ" ತೈಲಚಿತ್ರ / "Godess Saraswati" Oil Painting

ಸಂಯೋಜನೆ /
Composition

"ಆಕೃತಿಗಳು, ಬಣ್ಣಗಳು"
ಬಣ್ಣದ ಕಡ್ಡಿಗಳ ಮಾಧ್ಯಮ /
"Forms, Colours"
Medium : Colour Sticks

V.T. KALE

A creative man's expression talent comes out in a big way with his continuous mastery, if he is provided with encouragement and opportunities. Such persons are very rarely seen. In every field, generally the number of such achievers is not small who have been concentrating all their fortitude at one place and climbing the stairs of success. But we have very few people who have acquired proficiency in different fields and actively contributed for the expanding of the horizon of those different fields. The highlighting name of a person with such rare multifaceted personality among the Karnataka's artists of elder generation is V.T.Kale.

V.T.Kale is residing at Sandur of Bellary District. With reference to contemporary art, he has been identified in various fields remarkably as an artist, art teacher, art writer, sculpture, musician, drama director, actor, make-up artist. Here is an introduction of V.T.Kale and his art.

CHILDHOOD CULTURAL ENVIRONMENT

Venkatesha Tulajaram Kale is the eighth son of a poor agricultural family of Tulajaram Kale and Bharamavva of Hunagunda, Bagalkot District born in 1934. Now, Venkatesha Tulajaram Kale is famous as V.T.Kale. It was difficult for his father to maintain a big family of 10 sons and 2 daughters. The income generated out of the twenty-one acres of dry land was insufficient, because the dry land cultivation was depending on indefinite rains and repeated drought was another cause. The people were in trouble though this area had Panchanadi's. It continues even today. So in order to feed the growing children, they had to work hard at different places. In such a situation, Venkatesh was lucky enough to get an occasion to go to school. It was the result of the ambition of their elder brother to see that all their younger brothers are educated.

He studies till fifth standard at Hunagund. During this period his mother passes away. All shift to Gadag as brother Bheema Rao was working at Gadag. In the year 1944, their father passes away due to illness. The family experiences severe shock. Brother Bheemarao was working in a cap shop called "Jai Bharat Cap Mart". He was forced to shoulder the responsibility of the entire family. Under the shelter of this brother, Kale completes his education from sixth to High School. Kale suddenly got inclined towards painting while leading the life with great difficulty.

INCLINATION TOWARDS PAINTING

While living in Gadag, Shri M.C.Munavalli was their neighbour who used to do pictures through Powder Finishing. Little Kale who used to observe this, got inclined towards it. Everyday while Munavalli was painting, Kale used to look to it with curiosity, stand and watch till it is completed or when free use to sit closely and watch. Thereafter, after returning home, try to paint in the same manner. Unknowingly, Kale's dormant mind got attracted towards this art. One day Shri Munavalli looked at the pictures made by Kale surprisingly. Impressed by the abundant zeal and interest the boy had for painting, the boy was introduced to Kalaguru Shri T.P.Akki. Shri Akki recognizes the hidden talent. From that day in the life of Kale, a new chapter of Art was unveiled.

August 15th, 1947, India became Independent. That day is very well remembered by Kale who was a boy then. In Gadag, Primary School Head Master Siddaramashetty, was also a Freedom Fighter. On the day India got Independence, in the midnight, Siddaramashetty went round delightedly and hoisted the National Flag of India. Having such a team of patriotic Teachers, Kale also had the feelings of noble aim, sacrifice in his mind, which are reflected in his paintings in the coming days.

TRAVELLING FOR ART

Kale, who got admitted at Municipal High School, Gadag to study eighth standard in the year 1948 got the guidance of famous Art teacher Shri T.P.Akki. With this, it can be said that Kale's future was settled. Contribution of Shri T.P.Akki was incomparable,

for, from the days of his schooling to till Kale became a famous artist, Shri T.P.Akki was responsible for all the hardships, happiness, desires, unworthy things, etc.,

Those were the days of great hardship for Kale. He felt that the earth he was standing on was collapsing and these were the days of test of ability, strength and power. It was a coincidence that Kale found a teacher like Shri T.P.Akki who made him walk through the path of darkness. Shri T.P.Akki liked the students very much. For talented students he was prepared to do anything, help to any extent. Even now their students say that to be a student of Shri T.P.Akki is good fortune of oneself.

On hearing the name of Shri T.P.Akki, V.T.Kale becomes excited. "I am the child brought up by Akki teacher. He was not just a teacher for me, he was my part of God. I have received lot of love and affection more than my parents, friends, and relatives. Very rarely one gets to know such a person. The way he brought up many talented students like me is amazing to know. Akki's affection for students is such. For the welfare of his students he did not mind spending his Provident Fund amount, pledging his wife's necklace. I was helped to go to Mumbai for studies. He is a great man who lived sacrificing everything for the upliftment of his students." These words of Kale about Akki tell us how much Akki was respected by his students. Kale has imbibed such behaviour of his teacher.

ART EDUCATION

Kale who had developed taste for Art, selected Art education. He passed out of Elementary and Inter-mediate Drawing Grade examinations at Municipal High School of Gadag. Then Government of Mumbai was conducting these examinations in which Kale secured Rank and Prizes.

During this period, brother Bheemarao who was supporting the family, passed away. At this stage, V.A.Angadi, proprietor of Jai Bharat Cap Mart, comes to support them. Shri Kale is encouraged by asking him not to go to anybody for help, he can go to his shop for any kind of support. In the year 1952, he successfully completed the Government Diploma Examination in Drawing

from Sir J.J. School of Art. During those days, students of Karnataka had to go to Mumbai for writing the examination. Kale faced financial problem while going to Mumbai. Kale still remembers how his intimate teachers B.S.Chavan, D.F.Patil and Kalwadamatt collected money from people and helped him go to Mumbai. Shri T.P.Akki, bought him paper, colours and gave him money to go to Mumbai. His studies went on amidst such difficult days.

TEACHER'S PROFESSION

V.T.Kale's profession can be seen in two stages. First stage commences at Gadag and the second stage ends at Sandur. His profession can be seen in this backdrop. Foundation strengthens the building. The grandeur of the building salutes the foundation. T.P.Akki laid the foundation to Kale's Art education. Kale, who is elevated with reputation, feels the usefulness in saluting his teacher who laid the foundation. With this backdrop their profession commenced.

In the year 1952, Kale commenced his profession at Vijaya Kalamandira, where he had his education. Kale served here as an Art teacher till 1964 during which period he was very much liked by his students. He had love, affection, fellow-feeling towards students but was very strict while teaching. Students felt that learning Nature, Portrait, Sketching, mixing, from Kale was a pride and a symbol of fulfillment. The way he taught was interesting. Students were inspired by his Mixing of colours, use of brush, use of Palate, method adopted in preparing sketches using pencil, etc., During the same time, V.T.Kale passed the Inter-mediate Modeling Examination of Government of Karnataka. His student Dr.B.K.Hirematt still remembers the way he taught the technique of art, easily grasped by the students and the lessons related to the History of Art, which were informative. Above all this, he was very much inspired as he had the opportunity to teach in the Art School where he had learnt once. Vijaya Kalamandira was the place of learning and the place of teaching for him which pave way to his forthcoming Artistic life. While teaching his skilful brush painted thousands of art pieces.

Several students have secured Ranks in different State level examinations, participated in several exhibitions and have won prizes. Contribution of Kale in this achievement of students is recognizable. He is an illustration of the statement - A teacher should be a good friend, guide and philosopher. Many a students remember the way he dedicated his experiences as a good friend, good guide and a philosopher. At this juncture, Shri T.P.Akki, started a subsidiary of Vijaya Kalamandira called Vijaya Natya Sangha, for his Drama Amateur students like V.T.Kale, M.J.Vachedamatt, L.G.Handigol, H.N.Hoogar. To get familiarized with the Stage equipments, Scripting of Drama, Acting and Direction, Akki sent Kale to Professional Drama Company. On his return, along with Art, he developed the Vijaya Natya Sangha by playing and directing several dramas.

During the year 1960 Kale got married. His family started growing. The responsibility of his brother's family was his. He performs the duty of taking care of his sister-in-law and brother's daughter. In the meantime, the student's strength at Vijaya Kalamandira was not considerable as this Art School was not provided with any Government aid. Akki had difficulty in maintaining this Art School. So Kale was forced to go the Sandur. After few days, during 1964 he started working as Art teacher in Residential School of Sandur in Bellary District. He continues to spend his retired life in Sandur after his retirement in the year 1992.

He spent most part of his life in Sandur involving in Art activities, drawing art pieces. This is the second stage of his profession. Kale still remembers the days of his joining the English medium school at Sandur, learning English to teach Art in English, and the effort that were put in during the earlier days.

DAYS OF RETIREMENT

For a person with always in motion personality, actual life begins after retirement. They feel that profession is an entanglement for continuous expression of personal feelings. This is aptly applicable to Kale.

V.T.Kale, on retirement from service in the year 1992 as an Art teacher, Shri Ghorpade retained him in the organization for five

more years. During this period, some important art pieces were got done by Kale and preserved in the palace. "Now after retirement, I am finding more time paint. Little time available while in service was not enough for painting. Now while engaged in painting, I am aware of the time at all" says Kale.

After painting his little grandchildren make him forget the tiredness of happiness. Kale by heart likes to mingle with little ones to chat and play.

Venkatesh Tulajaram Kale's is a happy family with his wife Smt. Kashibai, sons - Karthik, Kashinath, Shrinath and six daughters. Kale provided good education to their children to make them good citizens of the country. Karthik is B.Com., with PG Diploma, Kashinath has acquired A.M.G.D. and Shrinath has obtained B.F.A. degree. Like their father, all have embraced painting. Already they have been recognized as young artists both at State and National level.

Kale believes in the theory "Art is not for Art, for the Society" and has designed a pro-society lifestyle. I have seen various organizations, people waiting to get their art pieces done through Kale. Kale, working continuously after retirement has good health. Limited food, walking, company of good friends, good habits have made him look younger.

Kale's participation is certain in every cultural activity of Sandur. The programme shall have his guidance. His creative mind would have worked in a different way. Kale has beautified his life by living with the people of the society. By friending with many scholars he has acquired knowledge in various fields. This knowledge has extended to different areas.

His life style says that ripened age, the experience are converted mysticism. An organized study of his works has to be done in this direction.

Though engaged in Art work seriously, he is away from publicity. He has been an achiever by spreading the fragrance of Art through pictures, acting and literature. He is a disciplined soldier. He is perfect in all the work he does. Likewise, Kale is a stubborn man

and good friend too. His friendship has been extended from children to aged people. It is amazing to see that all sections of the society respect his achievement.

CULTURAL ACTIVITIES

V.T.Kale's life is dedicated to Art. His service to Art, activities are several. He has been organizing children's painting competitions for Primary and Middle School children, National and International level children competitions, State level Art examinations every year. With this he has been continuously organizing Taluk level Art Exhibition competitions.

Kale has been participating in the State, National level workshops, symposiums, Art workshops as an Artist, an expert and has shared his experiences and also created excellent pieces of art. Few of them can be mentioned here.

Senior Artists Art workshop held at Hampi in 1981, World Kannada Conference held at Mysore in 1983, Contemporaneous Art workshop at Madikeri in 1993, Number of Art workshops of Lalithakala Academy, recent Art workshop at Sanehalli, near Hosadurga, has created art pieces at Hubli, Dharwad, Madikeri, Gadag, Mysore, Hyderabad, Bangalore, Bijapur, Beelagi, Sandur, Mumbai and several other places. Apart from creating Art pieces, he has played an important role in Art review, Art Exhibition, Development of Art, etc.,

He has been the Judge for several competitions at State and National level, organizer of Art Conferences, Art Workshops, Art Exhibitions, an examiner, evaluator, and inspector for the Higher Art examinations of Karnataka Secondary Education Examination Board. There is no room for any comments from anybody about his performance.

WORKS OF KALE

Good actions immaculates the mind, Good thoughts immaculates the knowledge, thoughts of experience immaculates the intentions, ecstasy immaculates the soul. Likewise, lot of importance is given to the food which is a body nourisher, but ecstasy that is a soul nourisher is neglected. This is possible through fine arts like media. Many art pieces of Kale reply to the above questions.

V.T.Kale more interested in working on academic style art, is basically trained systematically. This can be seen from his works.

Kale's works can be divided into eight types -

1. Portraits & Photographs
2. Pictures of God
3. Mixing pictures
4. Natural sceneries
5. Replica of Wall paintings
6. Creative pictures of Modern Art
7. Line Drawing
8. Sculptures

These can be detailed as below.

1. PORTRAITS & PHOTOGRAPHS

Kale has found remarkable feasibility in Portraits and Photographs. Kale has brought out the personality of the person along with the portrait he painted on the canvas. This shows the proficiency Kale has in this field.

Though Kale has made the portraits and photographs through colour and lines, one can see the concern for man, human relations, values and traditions of life. He has portrayed great men, saints, elders and people of excellence. Few portraits are made having those people as model and few made by looking at their photographs. Portraits of great men like Buddha, Basavanna are made by his imagination which is noticeable.

Kale had made the portraits of Buddha, Basavanna, Ambedkar, Siddharuda and Gurunatharuda of Hubli, Shri Channabasaveshwara of Gangavathi and many others. Along with these, with commercial background, he has painted several varieties of portraits. He has portrayed many of Shri M.Y.Ghorpade's family people, which can be seen at their residence. Pandit Panchakshari Gawai's portrait at their Ashram, Sandur's Viraktamatt, Basaveshwara's as Prabhuswamy's mutt, several life size portraits at the residence of H.G.Ramulu are others. Several portraits are seen at Channabasaveshwara Swamy Mutt at Gangavathi. Kale has portrayed some 60 portraits at the Goshala of Jaisingapura.

At the residence of H.G.Ranganagowda of Hospet also Kale's works can be seen. Some of the miracle men's portraits of Kale has been printed in colour by K.N.Kabadi of Gadag. Three-four patterns of Tinthini Mouneshwara portrayed by Kale has been printed in colour by a Publisher of Hatti. Many other publishers have published Kale's works. Portrait of a Judge and his wife of St. Loius Park of USA, made by Kale is at their residence. Portraits made by Kale is spread all over the world, which has to be documented in an organized way.

2. PICTURES OF GOD

Kale's picutres of God are made with commercial background. Kale's creativity can be seen in his works like Akkamahadevi, Mouneshwara, Veerashiva Mahavriksha, Renukadevi, Banashankari and many others. His work "Varuna" which draws the attention is painted with wash technique [the speciality of this technique is to smear the paint first, then wash it and paint on it again and again]. God Varuna is seen with four hands holding Shankha, Chakra, Kamala and Kalasha, sitting in Padmasana posture and travelling in a chariot with seven swans put together. The attractive posture, smile, Godly lustre and the ritualistic size shows how learned is Kale.

Kale has painted the pictures of series of Gods of Vedic times. Apart from Surya, Agni, Varuna, Vayu, Indra and other Gods, other important pictures of motherly Gods like Vaishnavi, Maheshwari, Koumari, Aaindri, Bramhi, Chandi, Varahi, Naarasimhi and others are noteworthy.

Pictures of Gods painted by Kale are spread all over the country. The residence of Shri M.Y.Ghorpade accommodates the pictures of Dattatreya, Kamakshi, Satyanarayana, Shri Kumaraswamy of Sandur, Parvathidevi, Palaniyappan and others. Panchakshari Gawai Mutt of Gadag, Virakta Mutt of Sandur, Prabhuswamy Mutt, Channabasaveshwara Mutt of Gangavathi, Goshala of Jaisingapura, residence of H.G.Ranganagowda of Hospet also have accommodated the paintings of Kale. The colour painting of Sahasrarjuna Devata made for Sahasrarjuna Kshatriya Samaja of Gadag's Somavamsha, is the first valuable work in the country to

get published. Kale has painted hundreds of varieties of God's portraits for the commercial media and he continues to do so.

3. COMPOSITIONS

This category of Kale's pictures can be divided into two parts - Ragamala pictures and Subject based pictures.

RAGAMALA PICTURES : The tradition of Ragamala pictures in our country dates back to ancient time. More details about Ragamala are available in Vishnudharmothara, Samarangana Soothradhara Tomes. It tells how an artist should scholarly picturise his work. It says, the engrossment created in a viewer should be similar to the one that is created in listening to a best music. Later during the Rajputs regime special series of Ragamala pictures have been painted. Apart from Rajasthani, Kangra, Basoli, Bundi, Medara, it is seen in the South, during the times of the Sultans of Bijapur, Kings of Mysore, Tanjore Nayakas and others Ragamala pictures have been painted.

"ಗ" (ಗಾಂಧಾರ) / "Ga" (Gaandhar

Ragamala picture means, painting a picture in such a way that the feeling of a viewer while viewing a particular picture should be similar to the engrossment created in listening to a particular raga of music. Every raga has its own speciality, which should reflect in the pasteurization of those ragas.

Late Dr. M.V.Minajagi is the first to paint the Ragamala pictures. V.T.Kale is continuing the tradition. He has painted the selected ragas excepting those selected by Minajagi. To paint a Ragamala picture, one should possess the knowledge of music. Then alone an effective Ragamala picture can be created. Kale is not just a painter, but also has the knowledge of music. Vijaya Kalamandira had a music department. Company of Rajeev

Purandare, Basavaraj mansoor, Marola Ramanna, Pandit Panchakshari Swamy Mathigatti, Vittalsa Kabadi and other musicians made this painting possible. Few of the famous Ragamala picutres are - Raga Bageshree, Raga Basanth, Raga Dhanashree, Raga Kedar, Raga Darbari Kanada, Raga Bhairavi. Likewise, picturisation of every note, Kale has contributed rare paintings to the cultural world. Here everybody is attracted by his deep knowledge and the way he has used the brush.

Like Ragamala pictures based on ragas, he has also proved that he is an artist inclined towards philosophy, by painting pictures based on it. Based on the Indian philosophy, a day is divided into 4 Praharas - Usha, Diva, Sandhya and Nisha. Based on each Prahara, he has painted a picture. This depicts the extremity of his imagination. In these pictures, the feeling experienced during that Prahara is very well captured. Also variety of colours also gives a different feeling.

SUBJECT BASED PAINTINGS : V.T.Kale has painted many composition pictures based on each of the subjects. Few important works are - Death, Picnic Party, The Goats, Chandra Manchake Ba Chakori [ಚಂದ್ರಮಂಚಕೆ ಬಾ ಚಕೋರಿ], Discard, Pranayakke Modalu [ಪ್ರಣಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲು], Aashwasanegala Shilubeyalli [ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳ ಶಿಲುಬೆಯಲ್ಲಿ], Umar Khayyam, The Tradition, Mad after the Moon, etc.,

"ಮಹಾದ್ವಾರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ" / Main Arch of Dharmasthala

•Kale's composition works superficially appears to be continuation of the tradition, but on looking at it minutely, there appears a contemporary touch. In his works Ajanta, Rajput and Bengali painting technique can be densely recognized. In few of his works, Kale also admits that he is influenced by Bengali artists like Abdul Rehman Chugtai, Kshitindranath Majumdar.

4. NATURE PAINTINGS

Painting natural scenery exactly, is generally western style. But expressing the feelings after experiencing the nature's beauty is the

Indian Art tradition. Though Kale's nature painting style is western, the impact of Indian ness can be seen when he paints that scene after enjoying it, makes suitable changes, altering the figure while composition, welding the anxiety of the mind.

Locally, K.Venkatappa, N.Hanumaiah are famous for their style of painting nature. Venkatappa usually painted naturally with water colour and Hanumaiah opted for oil paint medium which tickled the feelings in his paintings. V.T.Kale's nature pictures appears in a romantic way. This is how it is different from the above two elder's pictures.

Nature paintings is one of the areas of interest of Kale. His style of brush smearing, colour mixing, adjustment of size, selection of location and other aspects show that he is a great nature painter. Among his paintings, the Main arch of Dharmasthala [ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಮಹಾದ್ವಾರ], Mansthamba of Shravanabelagola [ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಮಾನಸ್ತಂಭ], Scene of Chandragiri [ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ದೃಶ್ಯ], Scene of Indragiri, beautiful locations of Sandur and around, beautiful scenes of Madikeri, Beaches of Goa are important. Stone chariot of Hampi, Kamal Mahal, Watch Tower, Jain Mandir and Harishankar Gutti Fort of Sandur are few oil paintings which can be named.

Beautiful scenes of Beaches of Goa can be seen at Vijaya Kalamandira, Gadag. These are oil paintings painted on cardboard. In one of the pictures, on one side is the vast blue coloured ocean. Ups and downs of wave, floating ships, freely flying birds in the blue sky, white clouds are created. On the other side is the green coloured bank of the ocean, tall coconut trees full of coconuts making us feel that the trees are touching the sky, variety of plants and tendrils are painted. This is very natural. Here the lines are not important, but the coloured lines slashed by the brush make us feel that it has completed the objects.

5. REPLICA OF WALL PAINTINGS

V.T.Kale, by replicating the wall paintings depicting the old tradition, has made an attempt to preserve the wall paintings to the next generation.

In the year 1978, when K.K.Hebbar was the Chairman of State Lalithakala Academy, V.T.Kale was appointed to replicate the wall paintings of Shravanabelagola along with S.S.Kukke, Y.Subramanyaraju, M.A.Chetty, S.R.Swamy, S.Kalappa. This team was selected to beautifully replicate the deteriorating wall paintings.

In the year 1982, M.E.Guru Subramanyaraju, M.S.Chandrashekar and V.T.Kale, replicated the wall paintings of Shri Revanasiddeshwara Temple, Sira in Tumkur District, for the Academy. It is important to note that the original features of the wall paintings are carried over to the replica.

6. CREATIVE PICTURES OF MODERN ART

Kale has painted innumerable creative paintings of Modern Art. Apart from studying Indian and Foreign Art History, he has also studied the modern art theories. Hence, he has done new experiments while painting modern art. The subject, intention, style and technique of Kale's work of modern art is clubbed with contemporary thinking. In the context of traditional and contemporary stages, Kale has been working according to the time and situation. Several abstract pictures series has been formed here. Here Kale has used various contemporary techniques suitably.

7. LINE DRAWING

ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ /
Dr. B.R. Ambedkar

Kale's line drawing art form forms a subject for special study. His line drawings can be divided into two types. One is paintings being done during the study period and for daily practice. Other one is preparing the sketch for a colour painting. He has provided line drawing and front page colour pictures to innumerable books, thousands of line drawing for the text books published by Government of Karnataka. Hundreds of line drawing provided to "Togalu Gombeyata" artists in the traditional style are very popular. He has a great name in line drawing.

8. SCULPTURES

Kale is not just a painter, he is a good sculpture too. He has created sculptures with Cement, Clay, Plaster of Paris medium. His sculptures are of two types - embossing on a plaque and three dimensional sculptures. His important works include

Ambedkar, Basavanna, Heads of Mutts, Saints, Noble people. A separate study of all these is essential.

V.T.KALE AS A WRITER

Artists being good writers is very rare. Kale belongs to such rare category. Ravindranath Tagore, P.R.Tippeswamy, Dr.B.K.Hirematt have been good writers apart from being good artists. With this background, Kale has written different types of literature, which discloses his multifaceted personality. Kale's literature can be divided into [1] Art Literature and [2] Drama literature.

ART LITERATURE

Artists being good writers is very rare. Of late few young artist researchers have obtained Doctorates and engaged in writing art literature. During the olden days, writing art literature by artists was a surprising act. Artists like Kale only can do such adventures.

Kale's literature can be divided into Art, History of Art, Art Education, Editing, Life Pictures and a detailed study can be carried out.

His first book was "Chitrakala Parichaya". This gives lot of information to Art students, Art teachers and people interested to know about Art. This is one of the best books brought out on study of art and even today it is a guiding book.

"Chitrakala Darpana" is another important book. This contains brief details about History of Art, Art Education, Equipments of Art, Different types of Art forms of other Countries, Artists works, different technical words along with meaning and explanation, method of teaching art. This is published by Karnataka Lalithakala Academy.

He was a member of the Editorial Committee of massive book "Kalakosha" published by the Karnataka Lalithakala Academy. For Karnataka Lalithakala Academy he has written three books on the life and works of "S.M.Pandit", "Shivananda T.Akki", "T.P.Akki" which are noteworthy.

DRAMA LITERATURE

He has written full length Drama, One Act Play and Opera. Few of them are -

Drama : "Chikkamma" [this was enacted 50 times at Vijaya Kalamandira, Gadag, with the financial assistance of Central Government], "Sangeetha Samrat", "Raktabhisheka", "Lava-Kusha", "Hennigondu Nele Taligondu Bele", "Bhakta Meera", "Bhakta Purandaradasa", "Buddam Sharanam Gachhami", " Vijayanagara", "Shri Devi Mahatme", "Nari Munidare Mari", "Santha Kabir", etc.,

One Act Plays : "Veshadhari", "Aliya", "Mavana Aasti", "Ondu Hotteya Kole", "After-all Katte Kattene", "Galigopura", "Immadi Proudaraya Vybhavam"[this was enacted at the Diamond Jubilee of National Level Public School Conference, New Delhi] named Bayalata is also penned by him.

Opera : "Supriye", "Amaraphala", "Dashavatara", "Pallavi", "Karnataka Nandadeepa". Apart from this as a poet he has composed many Bhavageete, Devotional and Patriotic songs and also taken entry into stage also. All his dramas have been enacted.

ACTOR, DIRECTOR, THEATRE PERSONALITY

Since several years, Kale has been serving the theatre in the capacity of Actor, Director, Make up artist. He has obtained two years special training at Gubbi Company, Panchakshari Gawai Company, Mrudadeva Gawai Company and Nyamati Shanthappa Company. His attachment with the theatre needs to be discussed separately. All these activities of Kale is restricted to the stage of Vijaya Kalamandira of Gadag and Boarding School of Sandur. Here his art is discussed in detail and his life history is in brief.

KALE'S ACADEMIC SERVICE

Kale is not just an artist, an art teacher, art critic, he has proved that he is a multifaceted personality by serving in other areas too. Service rendered as an artist for the Text Books of Government of Karnataka, as an artist and a resource person at the revision work of Primary School syllabus at Karnataka State Educational Directorate and Training Centre, as an artist and a resource person for the Text books of Informal Education are noteworthy. He has also worked at the significant educational project of Central Government as an artist, resource person for training the artists are other important posts held by him.

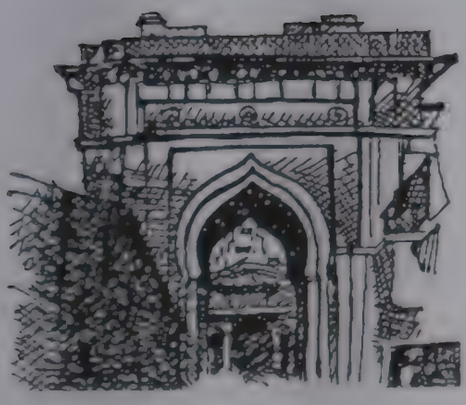

He was the member of State Advisory Committee of Central Government Project [CAPE], member of Karnataka Lalithakala Academy, member of the New Syllabus Committee of Government of Karnataka, where he struggled to include art education in to the syllabus. He has utilized all the opportunities available to him to provide a prominent place to art in the curriculum. The concern and the interest he had in the Art Syllabus of New Education Polity is commendable.

In total, V.T.Kale is a noteworthy artist, sculpture, art teacher, art writer, dramatist, musician of our Navya, Navodaya and Navyothara times. Documentation of all his works spread over and an organized study is immediately required. He is still creating the piece of art which suits all times. We wish that let more and best things come from him and he be recognized and felicitated by the Society, Government and Organizations.

■■

ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ / **Difference of Opinion**

BIO-DATA OF V.T. KALE

Name : Venkatesha Tulajaram Kale

Born : in 1934, Hungunda, Bagalkot Dist.

Education : Formal - Hungunda and Gadag
Higher - Gadag
Art - Elementary and Intermediate drawing grade Examination at Muncipal High School, Gadag
(got three awards in elementary and two in intermediate examination while Mumbai government was conducting these examinations)

Higher Art Education : Vijayakala Mandir, with the able guidence of T.P. Akki Second rank in elementary and third rank in intermediate and advance painting courses in the entire Mumbai province which was conducting art examination

- In 1952 - Government Diploma from J.J. School of Arts, Mumbai
- Intermediate course from the State Govt. for modelling examination

Service :

- From 1952 to 1964, art lecturer at Vijaya Kalamandir, Gadag
- 1964 to 1992 art lecturer at Combined pre-university boarding school at Sandur and Continued upto 1997 after retirement.

Other Services :

- 1992-97 - State Govt. text book committee member, as artist.
- Artist member and source person for renowating syllabus to printery education at State Govt., Education Research and Training Centre.
- Artist and source person for State Govt., nonformal education text book committee.
- Artist / member and source person for central Govt.'s primary education campaign programme and member for state programme Advisory Committee.
- Member for state syllabus renowating committee under the central govt.'s new syllabus policy.
- 1960-68 examiner for higher grade and higher art examinations conducted by state government.
- Member, Dharwad art Society
- 1981 - participated in Hampi and Bangalore artist camp.
- 1982 - participated in the artist camp at World Kannada Meet in Mysore.
- 1991-94 Member, State Lalitha Kala Academy.
- 1993 - participated at artist camp, Madikeri, organized by Karnataka Lalitha Kala Academy.
- Participated in art exhibitions at Mysore Dasara, Hyderabad and Bangalore.
- 1966 - Participated in State Level Artist Camp, conducted by Matrubhoomi Youth Association, Belagi.
- Copied mural paintings at Shravanabelgola and Sira for Karnataka Lalitha Kala Academy.
- Hon. Member for Rotary Club, Sandur

- Member, Bellary District water resources committee's cultural advisory wing.
- Co-up member for Kannada Authority, Bellary District for promoting Kannada

Awards and Honours :
- 1959 and 1960 Mysore Dasara Award
- 1962 and 1968 Karnataka Lalitha Kala Academy award.
- 1985-86 Karnataka Lalitha Kala Academy honour
- 1997 Honoured in Golden Jubilee Celebration of Vijaya Kalamandira, Gadag.
- 1991 - Honoured at 5th Bellary District Annual Kannada Literary Meet at Sandur.
- 1992 - Honoured by Rotary Club, Sandur
- 1996 - Honoured by Shree Guru Kalamandir, Raichur
- 2003 - Honoured by 'Samskara Bharati' group at the time of All India Artist Camp at Hampi

Theatre Experience : 1957-58 - Acting, Make-up, Direction, Writing Drama etc., for Gubbi Company, Pandit Panchakshari Gawai's Company and Nyamati Shantappa's Company.

Drama Literature : 1959 - 'Chikkamma' a drama written and directed saw more than 50 shows under the patronage of State Govt. Written, directed, acted in more than 20 dramas on historical, social, mythological themes. Written and directed more than 10 ballets and folk dramas (bayalata) some of them staged at Delhi on the occasion of Golden Jubilee Celebration of Indian Public School.

Acted in more than 50 dramas including Chikkamma, Vijayanagara Samrajya etc., and films like Sangolli Rayanna, Manasa Veena etc.,

Art Direction for "Bapu" a leather puppet show and "Bapujee" Tele film in Kannada and Hindi both produced by Belagal Veeranna

Literature : 'Chitra Kala Parichaya' published by Udaya Book Depot., Gadag. "Chitra Kala Darpana', 'S.M. Pandit', 'S.P. Akki', 'T.P. Akki' Monographs for Karnataka Lalitha Kala Academy. One among the editors for 'Kalakosha' by Karnataka Lalitha Kala Academy and written hundreds of articals on art and is also a poet.

Collection : V.T. Kale's art works are in Townhall, Gadag; Veereswara Punyashrama of Panchakshari Gawai in Gadag; Karnataka Lalitha Kala Academy.; Vijaya Mahantesha Art School, Hubli; Vijaya Kalamandira, Gadag; Shivapura and Shivavilasa palace at Sandur which belongs to S.Y. Ghorpade and with art lovers of Bangalore, Mumbai, Pakistan, London, Sesex in USA etc.,

■■

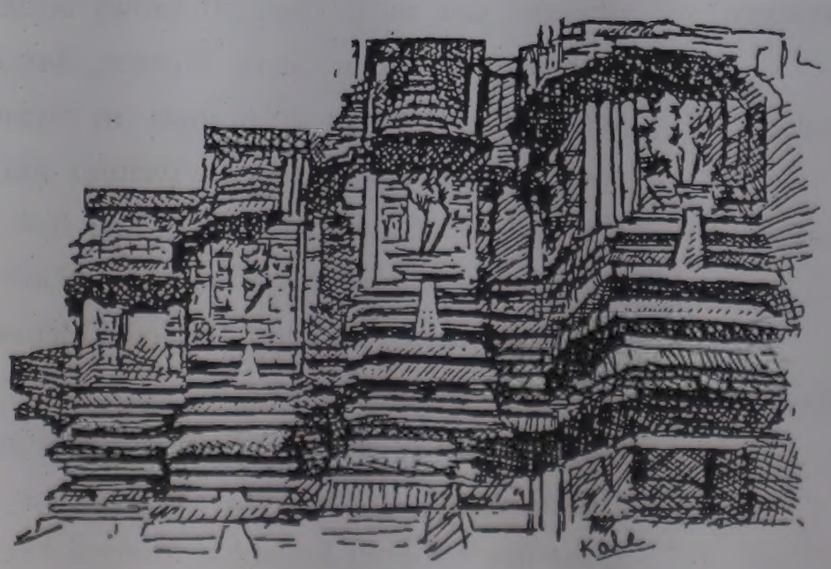

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಲಿತಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 002
ದೂರವಾಣಿ: 080-22480297

Karnataka Lalithakala Academy
Kannada Bhavana, J.C. Road, Bangalore
Phone : 080-22480297